

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ฉบับสมบูรณ์

โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชภัฏ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

โดย

นายธีรวัฒน์ ทองเสมอ และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น
เลขที่รับ 1848
- 5 พ.ย. 2552

โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
โรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

คณะผู้วิจัย

1. นายธีรวัฒน์	ทองเสนอ	หัวหน้าโครงการ
2. นางคณิตดา	นวสันชัย	ทีมวิจัย
3. นางสาวณิศรา	นาควงศ์	ทีมวิจัย
4. นางพนิดา	นวลแก้ว	ทีมวิจัย
5. นางสาวคนธ์	มุกตั้ง	ทีมวิจัย
6. นางสาวรินทร์สุดา	คงเนียม	ทีมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนวิจัย

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น “เป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงาน และหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป” กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เน้นการให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การเริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบ เป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ไขปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” การประชุม เสวนา พุดคุยถกเถียง เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการ สหกรณ์ ข้าราชการหรือกลุ่มคนอื่นๆเข้ามาร่วมหาร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัดโดยมีการแยกแยะประเด็นว่า ข้อสงสัยอยู่ตรงไหน การหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบนพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำ มีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้ แล้วอาจทำให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่นๆหรือพื้นที่อื่นๆต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้สงสัย” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้น กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวตนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยการทำการทดลองจริง มีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้

สกว.สำนักงานภาค ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการดังกล่าว มาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่า ชาวบ้านในชุมชนหรือทีมวิจัย ส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วยการบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงานเป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้นักวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.สำนักงานภาค จึงได้ปรับรูปแบบการเขียนรายงานวิจัยให้มีความยืดหยุ่นและมีความง่ายต่อการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบที่นักวิจัยมีความถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญ

ของรายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัย มากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้นักวิจัยมีความสามารถในการเขียนรายงาน ที่นำเสนอกระบวนการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการ จึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัยสู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอาจไม่สมบูรณ์แบบดังรายงานวิจัยเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษา และเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว. สำนักงานภาค

คำนำ

งานวิจัย โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนศรีนครินทร์ วิทยานุเคราะห์อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา เป็นงานวิจัยที่เกิดขึ้นเพราะความตระหนักของคณะครูโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ ในประเด็น การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ จากการเก็บรวบรวมและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องและน่าพอใจ แต่พฤติกรรมของนักเรียนด้าน ความกล้าแสดงออกกลับลดลง เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องทบทวนความเป็นมาในอดีตของนักเรียนโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ ที่ผ่านมามีเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด และทำไมถึงเป็นอย่างนั้น พบว่า นักเรียนโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ ในอดีตนักเรียนมีความกล้าแสดงออกชัดเจน เป็นที่ประจักษ์ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ การนำผลการเรียนรู้ไปนำเสนอต่อสาธารณชน เกิดขึ้นอย่างชัดเจน จึงเกิดคำถามว่า “ทำไม” เป็นอย่างนั้น ต้องทบทวนว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร จึงพบว่า นักเรียนในอดีต (ปีการศึกษา 2542-2544) คณะครูได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับกลุ่มละครกระจัดริค เป็นโครงการบูรณาการนำร่อง “ชุมชนศึกษา” ด้วยวิธีการเรียนที่มุ่งให้นักเรียนได้คิด ทำ แก้ปัญหา นำเสนอผล ด้วยตัวนักเรียนเองจึงทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีความกล้าแสดงออกชัดเจน หลังจากช่วงเวลาดังกล่าวผ่านไป มีการเปลี่ยนแปลงครูในโรงเรียนตลอดเวลา จากปัจจัยส่วนตัวบ้าง เกิดจากภาครัฐบ้าง ทำให้ครูยุคแรก (ปีการศึกษา 2542-2544) มีการเปลี่ยนแปลงไป และเหลือครูอยู่เพียง 1 คน ในยุคที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เหตุใดจึงไม่จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาดังกล่าวทำให้บูรณาการในโรงเรียนขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ อาจเป็นเหตุทำให้ พฤติกรรมด้านความกล้าแสดงออกของนักเรียนลดลง

หลังจากได้พูดคุยทบทวนประเด็นชัดเจน ขณะเดียวกันทางฝ่ายวิชาการของโรงเรียนได้ประสานงานกับทางที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียน คือ อาจารย์ชาติ สำราญ จัดอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และทดลองนำร่องก่อน จากประเด็นที่นักเรียนอยากรู้ อยากทราบ เกิดหน่วยการเรียนรู้ที่ชื่อว่า “ผีเสื้อหายไปไหน” เป็นการฝึกฝนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกครั้ง และเมื่อมีการทบทวนร่วมกับเจ้าหน้าที่ประสานงานจาก สกว.จึงเกิดความต้องการที่จะแก้ปัญหาให้เห็นเป็นรูปธรรมจึงเริ่มทำการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอีกครั้งทั้งระดับประถมศึกษา โดยเริ่มต้นที่ การให้ความรู้กับคณะครูโดยการอบรมเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยอาจารย์ชาติ สำราญ เป็นผู้อบรมอีกครั้งทั้งครูเก่าและครูใหม่เข้าร่วมอบรม และ การอบรม การละครกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เป็นการนำกระบวนการละครมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สนุกสนานสนใจ จึงเกิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทุกชั้นเรียนในระดับประถมในปีการศึกษา 2551 อย่างชัดเจน

งานวิจัย โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนศรีนครินทร์ วิทยานุเคราะห์ อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา เป็นการนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เป็นรูปแบบที่ให้ผู้เรียนได้ดำเนินการเลือกประเด็นหรือเรื่องราวที่นักเรียนสนใจจะเรียนรู้ มากกว่าการ

ไปคำนึงว่าจะบูรณาการกับสาระใดบ้าง เมื่อได้สิ่งที่นักเรียนสนใจแล้ว นักเรียนจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา สาระต่อไปเกี่ยวข้องกับสิ่งใดบ้าง กำหนดช่วงเวลาที่เรียนรู้ กิจกรรมที่จะดำเนินการ ผลงานที่จะ เกิดขึ้นในรูปแบบใดบ้าง จะนำเสนออย่างไร โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา เป็น ผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆภายนอกเพื่อสร้างให้เกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม

งานวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงขั้นตอนการทำงานของทีมวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณา การของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนเคราะห มีขั้นตอน วิธีการอย่างไร ใครบ้างเป็นผู้ผลักดันให้เกิดขึ้น และ เกิดผลอย่างไรบ้าง มีปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขอย่างไร และเกิดผลอย่างไร เป็นไปตามข้อสงสัยที่คณะ ครุได้ตั้งไว้ข้างต้นหรือเปล่า และ พอที่จะเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการ นำไปศึกษาดัดแปลงและลงมือทำเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้เกิดขึ้นกับนักเรียน และยังเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.การศึกษาของชาติอีก ด้วย

ทีมวิจัยโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนเคราะห

ชื่อรายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
โรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

รายชื่อทีมวิจัย นายธีรวัฒน์ ทองเสนอ
 นางกณิตตา นวสันชัย
 นางพนิดา นวลแก้ว
 นางสาวณิศรา นาควงศ์
 นางเสาวคนธ์ มุกดิ่ง
 นางสาวรินทร์ลดา คงเนียม

ปี พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

โครงการถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เป็นโครงการวิจัยที่เกิดขึ้นจากการค้นพบปัญหาพฤติกรรมด้านความกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ที่พบว่าลดลงจากในอดีตที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2552 -2554) ซึ่งในอดีตนักเรียนของโรงเรียนได้มีโอกาสเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการจากกลุ่มละครกระจัดริ่ร่วมกับคณะครู ได้จัดกระบวนการเรียนรู้ “ชุมชนศึกษา” ซึ่งทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าศึกษาประเด็นต่างๆในชุมชนอย่างจริงจัง ค้นพบปัญหา ที่น่าสนใจในชุมชน นักเรียนได้ร่วมรณรงค์ผ่านกิจกรรมการละคร เกี่ยวกับการกำจัดขยะ ซึ่งขณะนั้นกำลังระบาดอย่างรุนแรงในชุมชน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้ ฝึกการสัมภาษณ์ การค้นหาข้อมูล การนำเสนอข้อมูลอย่างกว้างขวาง ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก จนเป็นที่ประจักษ์นักเรียนได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปร่วมการแสดงละคร ในงานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร เป็นที่ยอมรับถึงความกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ในยุคนั้น จากนั้นเหตุการณ์ต่างๆเปลี่ยนไปตามเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเข้าออกของครูที่หมุนเวียนเปลี่ยนไป การสอบอัตราจ้างของภาครัฐบาลที่เกิดขึ้นบ่อยซึ่งส่งผลให้ครูเอกชนมักจะเคลื่อนย้ายอยู่ตลอดเวลา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการต้องหยุดชะงัก ขาดความต่อเนื่องจึงเกิดผลกระทบที่ทำให้ความกล้าแสดงออกของนักเรียนลดลงอย่างชัดเจน จากการประเมินภายนอกของ สมศ.และพฤติกรรมความกล้าที่ครูพบเห็นด้วยตัวเองในห้องเรียน ขณะที่ผลการเรียนรู้ทางวิชาการยังคงสภาพเอาไว้ได้

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวครูต้องกลับมาทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ และ เป็นช่วงที่เจ้าหน้าที่ประสานงานจาก สกว.เข้ามาในโรงเรียนอีกครั้ง จึงหยิบยกประเด็นปัญหามาสู่เวทีอีกครั้งอย่างจริงจังเพื่อนำสู่การแก้ปัญหาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการถูกหยิบยกขึ้นมาบอกเล่าต่อที่ประชุมอีกครั้งถึงโอกาสและการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพได้มากที่สุด จากอดีตที่ผ่านมา แต่จะอย่างไรเมื่อครูเปลี่ยนไปมีครูใหม่มากมาย เหลือครูในยุคแรกเพียง 1 คน จำเป็นจะต้องดำเนินการให้ความรู้กับครูใหม่ให้มีความรู้ความสามารถก่อน จึงเกิดการอบรมเชิงปฏิบัติการจากกลุ่มละคร มะขามป้อม(มีกลุ่มละครกระจัดริคเดิมด้วย) เข้ามาอบรมการละครสู่ห้องเรียน เน้นการจัดกิจกรรมให้หลากหลายสนุกสนานผ่านเกมต่างๆ เน้นกระบวนการคิด การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ต่อด้วยการอบรมด้านความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการกิจกรรม หลักการสอนแบบบูรณาการ จากครูผู้มากประสบการณ์ซึ่งเป็นที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียน คือ อาจารย์ชาติรี สำราญ ได้จัดเข้าอบรมให้กับคณะครู และติดตามการทำงานของครูตลอดเวลาทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอีกครั้ง

ในปีการศึกษา 2551 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาแบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ,3-4 และ 5-6 มีการจัดตารางเรียนชัดเจนมีเวลาเรียนอย่างเต็มที่ การเรียนรู้แบบบูรณาการดำเนินไป ในช่วงแรกระดับชั้นประถมศึกษา 5-6 นำร่องเดินนำก่อน ตามด้วย ระดับ 3-4 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 การทำงานดังกล่าวมีการให้คำแนะนำพูดคุยกันตลอดเวลา ในเวลาที่มีปัญหาและคุยกันในที่ประชุมทุกวันอังคาร ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก้าวหน้า เกิดผลการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยแต่ละระดับมีเนื้อหาสาระเรื่องราวที่เรียนรู้ชัดเจน เกิดกระบวนการเรียนรู้ ที่เกิดจากผู้เรียน เป็นสำคัญจริงๆ ในการเลือกเรื่องที่จะศึกษา กำหนดระยะเวลาในการเรียน กำหนดเนื้อหา กิจกรรม ผลการเรียนรู้โดยนักเรียนเอง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และ 1-2 ครูต้องใช้คำถามและคอยให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม แต่อย่างไรก็ดี สามารถกล่าวได้ชัดเจนว่า **การสร้างการเรียนรู้เกิดจากตัวนักเรียนเป็นสำคัญจริง** มีการแสดงผลงานในกิจกรรม FUN FIND FOCUS หลายครั้ง จนมีผลการเรียนรู้ที่ประจักษ์เกิดโครงการ “การจัดขยะให้เป็นศูนย์” ค่อยๆลดด้วยการรณรงค์เรื่องขยะในชุมชน ใกล้โรงเรียน การทำโครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “องศาของถึงขยะที่มีผลต่อการทิ้งขยะ” เป็นการต่อยอดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ของจังหวัดสงขลาอีกด้วย ในงานวันการศึกษาเอกชน ประจำปีการศึกษา 2551 และมีการแสดงผลผ่านกระบวนการละครหลายครั้งทั้งการจัดกิจกรรม FUN FIND FOCUS และกิจกรรมงานปิดภาคเรียนประจำปีการศึกษา 2551 ต่อหน้าผู้ชมประมาณ 400 คน แสง สี เสียง สุดยิ่งใหญ่ก็นำผลการเรียนรู้แบบบูรณาการนำเสนอ โดยมีกลุ่มละครมะขามป้อม เข้าเป็นพี่เลี้ยงในการสร้างบทละคร และ คอยกำกับการแสดง มีผลประจักษ์ชัดถึงความกล้าแสดงออกของนักเรียน

ในส่วนการทำงานวิจัยของคณะครู ในระหว่างการสอน ก็มีการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนเช่นการสังเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน สังเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ใช้เวทีผู้ปกครองในการสะท้อนการเรียนรู้และความต้องการ และ สังเคราะห์การจัดกิจกรรมและการทำงานร่วมกับนักเรียนของกลุ่มละครมะขามป้อมโดยใช้คำถามในการสังเคราะห์ต่างๆมีผลที่เกิดขึ้น

ในการจัดวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งโจทย์วิจัยไว้ว่า“บทเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการจะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะชีวิตของนักเรียนได้อย่างไร” โดย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 2. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน กระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน และความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
 3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่เพิ่มเติมเข้าไปนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ
 4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ปัจจัย เงื่อนไข ที่มีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้
- มีขั้นตอนการทำงานเพื่อตอบคำถามวิจัยที่ตั้งไว้ เพื่อนำไปสู่การถอดบทเรียนครั้งนี้สำเร็จได้โดยมี
การทำงาน สรุปได้ 10 ขั้นตอนดังนี้

1. สำรวจสภาพความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสาระ และความเข้าใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. ให้ความรู้กับครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องโดยให้คำปรึกษาจากครูผู้รู้และมีประสบการณ์การสอนแบบบูรณาการ
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งระดับประถมศึกษา
4. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง
5. ถอดบทเรียนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เห็นกระบวนการขั้นตอนวิธีการ การดำเนินการ ผลการดำเนินการ ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียน
6. สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เปลี่ยนไป
7. แลกเปลี่ยนรู้ เพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนและผู้ปกครอง
8. สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของโรงเรียน
9. นำเสนอผลการสังเคราะห์ผ่านกระบวนการละคร
10. สรุปผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานวิจัย นำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง

เมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนทั้งหมดในการถอดบทเรียนเพื่อตอบคำถามหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ข้างให้ชัดเจนตรงประเด็นจึงเกิดผลที่ชัดเจน ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดมาจากความต้องการของผู้เรียนจริงตรงตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติที่มุ่งให้การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ครูต้องฟังเสียงของผู้เรียน เปลี่ยนทัศนคติในการจัดการเรียนรู้ใหม่ความรู้ที่แท้จริงไม่ได้เกิดจากสิ่งที่ครูป้อนให้แต่ต้องเกิดจากสิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ต่างหาก การสอนความรู้ไม่นานก็ลืม แต่การสอนวิธีการสร้างการเรียนรู้จะติดตัวผู้เรียนไป

ตลอดชีวิตและนำไปสร้างความรู้ต่อยอดได้ และแก้ปัญหาได้อีกด้วย ห้องเรียนไม่ได้อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมแต่ห้องเรียนชีวิตจริงกว้างมากดังนั้นห้องเรียนอยู่ได้ทุกพื้นที่ที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ในทุกประเด็น ห้องเรียนจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ และที่สำคัญครูต้องเชื่อมั่นในลูกศิษย์ของตนเองว่ามีความสามารถ ให้กำลังใจแก้ปัญหาพร้อมกับนักเรียน ทำหน้าที่ประสานงานให้นักเรียน เมื่อครูทำได้การสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากผู้เรียนก็จะเกิดขึ้นได้จริง

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่เกิดขึ้นผู้ปกครองให้กำลังใจคณะครูตลอดเวลา ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานกับคณะครูและนักเรียน สะท้อนความต้องการให้ครูทราบ ที่ผ่านมาผู้ปกครองพอใจและต้องการให้ทางคณะครูสร้างนิสัยการรักความสะอาด รักการเรียนรู้ ไปถึงที่บ้านด้วย ให้ครูหาช่องทางให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้ปกครองและโรงเรียนเข้าใจตรงกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ท้ายที่สุดประเด็นปัญหาข้างต้นด้านความกล้าแสดงออกของนักเรียนก็ถูกแก้ปัญหา ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีผลประจักษ์ชัดเจนเกี่ยวกับความกล้าแสดงออกของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์คณะบุคคลในการทำโครงการ การรณรงค์ขยะในชุมชน การนำเสนอโครงการของนักเรียน การนำเสนอผลการเรียนรู้ในกิจกรรม FUN FIND FOCUS แต่ละครั้งผ่านกิจกรรมการเล่นละครสั้น การนำเสนอต่อหน้าสาธารณะชนในห้องประชุมของคณะครูกลุ่มโรงเรียนเบญจมิตร 5 โรงเรียน นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการนำเสนอได้อย่างชัดเจน การตอบคำถามของคณะครูที่สนใจซักถาม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 เลือกตั้งสภานักเรียนโดยมีทีมลงแข่งขันทั้งหมด 3 ทีม แต่ละทีมร่างนโยบายหาเสียงด้วยทีมของนักเรียนอย่างจริงจัง กันอย่างสนุกสนาน มีการสร้างฐานเสียงของแต่ละทีมด้วยรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป และท้ายที่สุดเมื่อเลือกตั้งเสร็จก็ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ และผลดังกล่าวยังแสดงให้เห็นชัดเจนคือนักเรียนที่จบออกไปในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 นักเรียนรุ่นดังกล่าวสามารถไปเป็นผู้นำในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้จากการกลับมาเล่าสู่กันฟังของนักเรียน และที่สำคัญคือผลการเรียนรู้ของนักเรียนยังคงรักษาคุณภาพไว้ได้จากรายงานการสอบเข้า และ การสอบประเมินในระดับต่างๆ จึงสามารถตอบคำถามวิจัยได้ชัดเจนว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของนักเรียนนั้น คือ มีความสามารถและมีความกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ได้จริงจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน	(1)
คำนำ	(3)
บทคัดย่อ	(5)
สารบัญ	(9)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	2
วัตถุประสงค์	2
ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
ทีมวิจัย	3
ที่ปรึกษาโครงการ	3
พื้นที่ดำเนินการ	3
ระยะเวลาดำเนินการ	3
บทที่	
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนงานวิจัย	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	4
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	7
เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	8
รูปแบบบูรณาการ	9
ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	10
หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	11
บทที่	
3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
กระบวนการดำเนินการวิจัยระดับประถมศึกษา	15
การสำรวจสภาพความพร้อม	15
การให้ความรู้กับครูผู้สอน	15

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	16
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการฝึกเพื่อสุขภาพ	18
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสวนพฤกษศาสตร์	25
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิกฤตโลก	32
การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	38
การถอดบทเรียนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการ	38
ด้านนักเรียน	38
ด้านครูผู้สอน	42
ด้านผู้ปกครอง	57
ด้านกลุ่มละครมะขามป้อม	61
สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	65
การแลกเปลี่ยนรู้ เพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	66
สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของโรงเรียน	66
นำเสนอผลการสังเคราะห์ผ่านกระบวนการละคร	87
สรุปผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานวิจัย	87
บทที่	
4 ผลการวิจัยระดับประถมศึกษา	88
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ	88
ด้านการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	90
ด้านการพัฒนาพฤติกรรมด้านความกล้าในการสื่อสาร	90
พฤติกรรมด้านการสร้างการเรียนรู้	92
พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน	92
พฤติกรรมด้านความรักในสิ่งแวดล้อม	93
ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	93
ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย	95

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่	
5 สรุปผลและอภิปรายการศึกษาวิจัย	119
สรุปผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโจทย์วิจัย	119
การนำเสนอผลการเรียนรู้แบบบูรณาการของนักเรียน	121
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสำเร็จได้อย่างไร	123
ข้อค้นพบจากการจัดกิจกรรมบูรณาการ	125
ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของทีมวิจัย	127
ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบสรีนครินทร์ฯ	128
ภาคผนวก	130
ประวัตินักวิจัย	131
ภาพผลงานนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1-2	137
ภาพผลงานนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3-4	142
ภาพผลงานนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่5-6	146
ภาพการนำผลการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นโครงงานของนักเรียน	148
ภาพการนำผลการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นโครงการรณรงค์ขยะ	150
ภาพการนำเสนอผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ	152

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสานุเคราะห์ เป็นโรงเรียนเอกชนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มุ่งมั่นส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการต่อผู้เรียนสูงสุดไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับที่ในการพัฒนาครูเพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียน เปิดสอนระดับเนอสเซอรี่-ชั้นประถมศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2542 – 2543 โรงเรียนได้บุกเบิกการสอนบูรณาการเป็นครั้งแรก โดยกลุ่มละครกระจัดริคเข้ามา ร่วมในการสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการเรียนรู้ของเด็กน่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง พัฒนาการด้านการแสดงความคิดเห็น การถ่ายทอดความรู้สึกเด่นชัดมาก แต่เมื่อครูผู้เคยได้รับการถ่ายทอดความรู้ได้ลาออกจากโรงเรียน และแนวคิดที่ยังมีครูบางส่วนไม่เชื่อมั่นกับแนวการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ขาดความต่อเนื่อง แม้จะมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่บ้างแต่ก็ไม่เด่นชัด ประกอบกับนโยบายที่ต้องตอบสนองกับความต้องการของชุมชนที่ต้องการเห็นลูกๆ สอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่คาดหวังไว้ การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเนื้อหาเป็นหลัก ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ลดลงสวนทางกับความสามารถด้านวิชาการ เช่น การแสดงออกของนักเรียน

เมื่อกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ได้มีการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนอย่างชัดเจน ในปัญหาดังกล่าวพร้อมกับตัวแทนจาก สกว.ที่เข้ามา มีบทบาทเป็นที่ปรึกษานำสู่การแก้ปัญหาในรูปแบบการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนมีการนำผู้รู้เข้ามาถ่ายทอดประสบการณ์การสอน ทฤษฎีการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยอาจารย์ชาติรี ตำราญ ครูผู้มากด้วยประสบการณ์การสอนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน การอบรมกระบวนการละครโดยกลุ่มละคร “มะขามป้อม” (โดยมีกลุ่มกระจัดริคอยู่เดิม) ใช้กระบวนการละครสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ การทัศนศึกษาดูงานหลายครั้ง เช่น โรงเรียนตะโละไฮ จังหวัดสตูล เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เกิดกับครูที่จะนำไปสู่ผู้เรียนในอนาคต จนมาสู่การออกแบบจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนบูรณาการสัปดาห์ละ 2 วัน และให้มีการนำเสนอผลงานของนักเรียนจากการเรียนบูรณาการในช่วง 10 สัปดาห์ หลังจากการจัดการเรียนการสอนเป็นระยะ โดยเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมรับรู้ ร่วมชื่นชมและให้กำลังใจแก่นุทรหลานตนเอง พร้อมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน มีการสรุปผลจากจัดเวทีและสรุปผลการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในช่วงที่ผ่านมา และเห็นถึงการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เกิดขึ้นในทุกชั้นปี และพบปัญหาอุปสรรคต่างๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจของครู กระบวนการสื่อสาร ผู้การสนับสนุนอย่างทันท่วงที เวลาเรียนที่เหมาะสม ความหลากหลายของประเด็นที่นักเรียนสนใจ การประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

ดังนั้นก่อนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในปีต่อไปจึงควรถอดบทเรียนประสบการณ์ และผลจากการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาผ่านโครงการวิจัยดังกล่าว

คำถามวิจัยหลัก

บทเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการจะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะชีวิตของนักเรียนได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน กระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน และความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเพิ่มเติมเข้าไปนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ
4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ปัจจัย เงื่อนไข ที่มีส่วนสำคัญที่มีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้

สถานที่ดำเนินงานวิจัย

โรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ถอดบทเรียนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เห็นกระบวนการขั้นตอนวิธีการ การดำเนินการ ผลการดำเนินการ ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียน
2. สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เปลี่ยนไป
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน และผู้ปกครอง
4. สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของโรงเรียน
5. นำเสนอผลการสังเคราะห์ผ่านกระบวนการละคร
6. สรุปผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานวิจัย นำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชะห์
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ แสดงผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความกล้าแสดงออก ในเชิงวิชาการ และผ่านกระบวนการละครในกิจกรรมปิดภาคเรียน
3. เกิดครูเมล็ดพันธุ์ใหม่ ที่มีความเชื่อในการพัฒนาเด็กใหม่ ในยุคการเรียนรู้ไร้พรมแดนและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชนต่อไป

ทีมนักวิจัย

1. นายธีรวัฒน์	ทองเสนอ	หัวหน้าโครงการ
2. นางคณิตดา	นวลสันชัย	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
3. นางสาวฉิสร	นาควงศ์	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร
4. นางพนิดา	นวลแก้ว	เหรียญก
5. นางสาวคณธ	มุกตั้ง	ทีมวิจัย
6. นางสาวรินทร์ลดา	คงเนียม	ทีมวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ

1. นายธนินทร์	ปริญ	ผู้จัดการ โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชะห์
2. นางคันสนีย์	ปริญ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชะห์
3. อาจารย์ชาติรี	สำราญ	ที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชะห์
4 นางสาวโชติรส	ทองขจร	ผู้ประสานงานวิจัย(สกว.)
5.นางสาวกิริยะ	เปาะวอ	ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัย

พื้นที่ดำเนินการ

โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชะห์ 119 หมู่ 2 ตำบลคลองทราย อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 6 เดือน (1 มีนาคม 2552 ถึง 31 สิงหาคม 2552)

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ความเป็นมาก่อนวิจัย

ปีการศึกษา 2542 -2543 โรงเรียนได้บุกเบิกการสอนบูรณาการเป็นครั้งแรก ของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราช โดยกลุ่มละครกระจัดริค เป็นกลุ่มละครที่นำการละครเข้ามาใช้ในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนให้ครูสามารถสร้างกิจกรรมได้หลากหลายไม่จำเจ และการที่ครูจะสร้างกิจกรรมในลักษณะนั้นได้จำเป็นต้องมีพื้นที่ให้กับนักเรียนในการได้แสดงบทบาทหรือทำกิจกรรมต่างๆ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการจึงน่าจะเป็นวิธีการที่ดีเพราะเป็นการศึกษาประเด็นต่างๆ ที่นักเรียนสนใจ หรือการออกแบบหลักสูตรตามที่นักเรียนและโรงเรียนต้องการได้ ที่ผ่านมาระยะแรกของบูรณาการในโรงเรียน จึงเป็นหลักสูตรบูรณาการที่เรียกว่า “ชุมชนศึกษา” เป็นการศึกษาบริบทของชุมชนในทุกแง่มุม เช่น แผนผังชุมชน เศรษฐกิจชุมชน อาชีพในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ปัญหาในชุมชน แหล่งน้ำในชุมชน โดยการออกแบบหลักสูตรในครั้งนั้นเป็นการเริ่มที่ทางกลุ่มได้ออกแบบหลักสูตรแล้วจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งจัดกันในวันพฤหัสบดี 1 วันเต็ม ตั้งแต่เช้าจนเย็น สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนนักเรียนมีความสุขมากในการเรียนรู้ ได้วางแผนการทำงาน การออกเก็บข้อมูลในชุมชนในประเด็นต่างๆ มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้แสดงออกมากมาย จัดกิจกรรมบริเวณห้องเรียนธรรมชาติ(เป็นห้องเรียนเปิดมีบริเวณ) จัดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 18 คน ในรุ่นแรกคือปีการศึกษา 2542 พบว่านักเรียนรุ่นดังกล่าวมีพัฒนาการด้านความเป็นผู้นำ กล้าแสดงความคิดเห็นชัดเจนมาก การนำเสนองานดีมาก พัฒนาการด้านการเขียนดีมาก ซึ่งปัจจุบันนักเรียนรุ่นดังกล่าวกำลังเรียนอยู่ระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 3 หลายคน ค้นพบตัวเองว่าชอบเรียนด้านใด ซึ่งเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียนมากจริงๆ ส่วนในปีการศึกษา 2543 – 2544 นับว่าเป็นการลงทุนที่ต่อเนื่องของทางโรงเรียนที่ขอให้กลุ่มละครอยู่ต่ออีก 1 ปีการศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนรุ่นที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้มีนักเรียน 32 คน และในรุ่นดังกล่าวก็มีพัฒนาการการเรียนรู้ที่ดี มีความเป็นผู้นำ มีความกล้าแสดงออกชัดเจน มีการนำเสนอผลการเรียนรู้ที่เป็นประเด็นปัญหาของชุมชนชัดเจนเช่นเรื่องขยะที่บ้านเกลียง(เป็นแหล่งทิ้งขยะของเทศบาลตำบลนาทวี) มีกลิ่นเหม็นมากทำให้เป็นปัญหากับชุมชน นักเรียนนำข้อมูลเข้าพบกับเทศบาลเพื่อหาทางแก้ไขต่อไป แม้ว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวอาจจะต้องใช้เวลานานในการทำงานแต่สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ ความเป็นผู้นำ ความเป็นนักแก้ปัญหาของนักเรียนชัดเจนมาก การศึกษาสภาพน้ำของคลองในนาทวี ศึกษาจากสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในน้ำพบว่าคลองนาทวีอยู่ในระยะที่จะต้องเร่งดูแล นักเรียนได้ทำงานในลักษณะโครงงาน มีผลการทดลองที่ชัดเจน ต่อมาครูผู้สอน(นายธีรวัฒน์ ทองเสนอ) ได้หยิบผลงานนักเรียนเข้าร่วมหาหรือเรื่องการดูแลแหล่งน้ำคลองนาทวีร่วมกับเทศบาลอีกครั้งหนึ่งแม้นักเรียนจะไม่ได้เข้าร่วมเพราะได้จบการศึกษาไปแล้วแต่ยังมีผลงานที่ทำให้ชุมชนต้องทบทวนจากข้อมูลนักเรียน การศึกษาเรื่องปัญหายุงลายกับโรคไข้เลือดออกจำได้ว่ากำลังระบาคอย่างรุนแรง นักเรียนได้นำประเด็นดังกล่าวร่วมรณรงค์ในงานกีฬาอำเภอนาทวี โดยการแต่งตัวเป็นยุงลาย แห่ยุงลายตัวใหญ่ที่นักเรียนและครูช่วยกันผลิตขึ้น แจกวิธีการป้องกันยุงลายและโรค

ใช้เลือดออก ที่สำคัญคือนักเรียนไปแสดงละครในโรงเรียนในอำเภอนาหวี เช่น โรงเรียนบ้านเคื่อง
โรงเรียนบ้านลำซิ่ง สร้างความสนุกสนานให้กับนักเรียนแต่ละโรงเรียน และที่สำคัญยังให้ความรู้ได้เป็น
อย่างดี สุดท้ายของรุ่นที่ 2 คือได้รับเชิญจากกระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมแสดงผลการเรียนรู้ผ่าน
กระบวนการละคร ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานครในปีการศึกษา 2544 ซึ่งนักเรียน
กำลังเรียนอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นที่ภาคภูมิใจของชุมชนเป็นอย่างมาก

หลังจากนั้นครูชุดแรกที่ได้ร่วมศึกษากับกลุ่มละครกระจัดริคและสอนร่วมกันในช่วงแรกของการ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ก็ได้ทำงานต่อในช่วงแรกก็ทำได้ดีเนื่องจากทีมครูอยู่กันครบ
การทำงานมองเห็นภาพตรงกัน สามารถทำงานได้ดี แต่พอเวลาผ่านไปครูดังกล่าว มีอันต้องออกจาก
โรงเรียนด้วยเหตุผลส่วนตัวกันเรื่อย ทำให้ครูเหลืออยู่เพียงไม่กี่คน แม้จะพยายามพัฒนาครูชุดใหม่
ขึ้นมาก็มีปัญหาเดิม คือการออกของครูด้วยเหตุผลที่หลากหลายทั้งส่วนตัว และ สามารถสอบบรรจุเข้า
รับราชการในโรงเรียนรัฐบาลครั้งละ 4-5 คน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการค่อยๆ เจือ
จางลง มีการบูรณาการบ้างในสาระวิชาของครูผู้สอนแต่ไม่เด่นชัดมากนัก มีอยู่ช่วงประมาณปีการศึกษา
2549 -2550 มีการอบรมเทคนิคการสอนบูรณาการ “โดยการใช้คำถามนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้”
โดยอาจารย์ชาติรี ตำราญ ครูผู้มากประสบการณ์ และครูผู้เชี่ยวชาญการสอน ซึ่งมีครูที่พอจะระลึกถึง
ความหลังครั้งเก่าได้บ้าง และได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอีกครั้ง โดยชื่อหน่วยการเรียนรู้ว่า
“ผีเสื้อหายไปในไหน” ซึ่งเป็นหน่วยที่อาจจะพูดได้ชัดเจนว่าเป็นการฝึกฝนการสอนแบบบูรณาการขึ้นมา
ใหม่โดยการที่นักเรียนและครูได้ร่วมกันสังเกตเห็นผีเสื้อในโรงเรียนมีจำนวนน้อยลง จึงสนใจที่จะหา
คำตอบว่าทำไมผีเสื้อมีน้อย และ ทำอย่างไรจึงจะมีผีเสื้อเพิ่มขึ้น การจัดกิจกรรมดังกล่าวใช้คำถามนำใน
การเรียนรู้ เช่น ทำไมผีเสื้อมีจำนวนน้อยลง? นักเรียนจะค้นหาสาเหตุ เช่น ความชื้นมีน้อย ดินมีผลหรือ
เปล่า ดอกไม้ในโรงเรียนมีน้อยเกินไป จะทำอย่างไรให้ผีเสื้อมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น? นักเรียนแต่ละกลุ่ม
ช่วยกันระดมความคิด และหาข้อสรุปร่วมกันว่าจะต้องปลูกดอกไม้ ครูตั้งคำถามต่ออีกเช่น แล้วดอก
อะไรที่ผีเสื้อชอบ? มีคำถามขอย่อยอีกมากมาย(ดูในตัวอย่างแผนการเรียนรู้) ทำให้รู้สึกได้ว่า การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้กลับคืนมาอีกครั้งอย่างน่าภาคภูมิใจ เพราะหลังจากการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แล้วสิ่งที่ตามมาคือ พื้นที่ใน โรงเรียนมีดอกไม้ที่เกิดจากกลุ่มนักเรียนเป็นคนช่วยกันปลูกและ
ดูแล ผีเสื้อเพิ่มขึ้นได้จริง และมีการศึกษาต่อชนิดของผีเสื้อในโรงเรียนสรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์
นักเรียนได้ความรู้ ความสนุกสนาน ความงดงาม ความสุข และการแก้ปัญหาที่เกิดจากนักเรียนเอง ทำ
ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากขึ้น เห็นคุณค่าของการดูแลสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

แต่ในที่สุดความหวังว่าจะเกิดกลุ่มครูรุ่นใหม่
ก็จบลงอีกครั้งด้วยมีการสอบอัตราจ้างเข้าทำงานใน
สังกัด สพฐ.นาหวีอีกครั้ง ครูโรงเรียนสรีนครินทร์
วิทยานุเคราะห์ก็เข้าสอบ และสอบได้อีก ครูที่เคยร่วม
ทำงานก็ลาออกจากโรงเรียนหมด เหลือครูคนเดียวที่
อยู่ตั้งแต่รุ่นบุกเบิกจนถึงทุกวันนี้ที่ผ่านประสบการณ์
การสอนแบบบูรณาการ

อีกอย่างหนึ่งจากกระแสความต้องการทางสังคมผู้ปกครอง ที่มุ่งเน้นทางด้านวิชาการอย่างเดียว หมายความว่าต้องการให้เด็กสอบเข้าในโรงเรียนที่ผู้ปกครองหรือชุมชนคาดหวังก็ใช้ได้ เพราะกระแสการเข้าเรียน ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงกำลังเป็นที่นิยมกันมากขึ้น ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ก่อขยาย สงบลงโดยกระแสและเหตุผลดังกล่าว ผลการพัฒนาการทางวิชาการเป็นที่ยอมรับจากสถิติการสอบเข้าเรียนในโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดสงขลา และจังหวัดใกล้เคียง แต่ครูกลับพบว่า พัฒนาการด้านความกล้าแสดงออก ความเป็นผู้นำ ทักษะการทำงานร่วมกัน การสื่อสารกลับสวนทางกับทางด้านวิชาการโดยสิ้นเชิง ทั้งที่โรงเรียนผ่านการประเมิน สมศ. ทั้งสองครั้งในระดับดีมาก และดี แต่ครูกลับมองว่า การพัฒนาเด็กยังไม่ครอบคลุมมีบางอย่างที่นักเรียนศรีนครินทรวิทยาสูเคราะห์เคยทำได้แต่กลับหายไป จากเหตุการณ์เมื่อคณะผู้ประเมินเข้ามาประเมินและ ตรวจสอบหลักฐาน เอกสาร กิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างน่าพอใจเพราะเป็นโรงเรียนที่ทำงานอย่างมีหลักมีเกณฑ์ มีตัวชี้วัด มีวิสัยทัศน์ ที่ชัดเจน ครูทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจชัดเจน แต่กลับพบเหตุการณ์ หนึ่ง เหตุการณ์ที่ครูต้องหยุดคิด คือมีการให้นักเรียนตอบคำถามที่คณะกรรมการตั้งไว้ด้านวิชาการก็ตอบกันดี มีเหตุผลมีผลดี คณะกรรมการเลขาพูดว่าครูมานี่ อยากจะฟังนักเรียนร้องเพลงให้ฟังสักเพลงจะได้ไหม? ครูประจำชั้นนั่งอยู่หลังห้องเรียนอย่างเป็นธรรมชาติ นึกในใจ “แหมแหมร้องเพลงเธอ นักเรียนร้องกันบ่อยจับกลุ่มกันว่างๆ เพลงวัยรุ่นทั้งนั้นเสียงพอใช้ได้อย่างนี้ก็กล้วยละซิ” รอสักพักนักเรียนนั่งเงียบ มีการทวนคำถามซ้ำอีกครั้ง ครูเริ่มไม่ค่อยปกติแล้ว เริ่มเกิดคำถาม “ทำไม” อยู่ในใจ ทำไมไม่มีคนออกไปคิดอยู่ในใจ สักพักมีนักเรียนคนหนึ่งเดินออกไปหน้าชั้นเรียน เป็นเด็กที่เรียนอ่อนมากเดินออกไป ครูคิดในใจ(เอ๊ะเด็กคนนี้ไม่ค่อยร้องเพลง!) สักพักก็ได้ยินเสียงเพลงดังขึ้น “แจวมาแจวจ้ำจึก น้ำนิ่งไหลลึกนึกถึงคนแจว” เกิดคำถามอยู่ในหัวใจครูเป็นที่สุด ทำไม ทำไม ทำไม ทำไม? ทำไมคนที่เสียสติไม่ร้อง หรือ เกิดอะไรขึ้น แม้เหตุการณ์ครั้งนั้นจะผ่านไป เพราะเขาไม่ได้บอกว่าต้องร้องเพลงอะไร แต่ครูก็ยังต้องเก็บไปคิด พุดคุยกับคณะครูและผู้บริหารตลอดมา

ในที่สุดทางโรงเรียนได้มีโอกาสได้เชิญทางเจ้าหน้าที่ สกว.เข้ามาในโรงเรียนเพื่อพูดคุยการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาองค์กร มีประเด็นมากมายที่พูดคุย แต่สรุปท้ายสุดคือ “ครูต้องการทำงานอย่างมีความสุข” แล้วเกิดคำถามว่าอะไรที่จะทำให้ครูมีความสุข คำตอบสุดท้ายคือการได้พัฒนานักเรียนให้มีผลการเรียนรู้และพัฒนา

ศักยภาพของนักเรียนให้ได้สูงสุด น่าจะเป็นความสุขของครู ในการแลกเปลี่ยนได้หอบบกรณณ์ตัวอย่างนักเรียนดังกล่าวขึ้นแลกเปลี่ยน สรุปคือนักเรียนขาดเวทีและ

บทบาทจากการเรียนจึงขาดความกล้าหาญในการแสดงออกต่อหน้าผู้คนที่คนอื่น ซึ่งผิดกับในช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ 2542 -2544 ดังผลที่เกิดขึ้นข้างต้นกับนักเรียน ชัดเจนคือ กล้าแสดงออกต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ การแสดงละครหลากหลายเวที นั้นแสดงว่านักเรียนผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านเวที มีโอกาส และมีกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดผู้นำ คุณธรรม และความกล้าแสดงออกที่ชัดเจน ในขณะที่ปัจจุบันมีแต่ผลการเรียนเท่านั้นที่ยังคงเดิม และคงทนอยู่

การหยิบยกเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการถูกหยิบยกขึ้นมาปดฝุ่นอย่างจริงจังในระดับประถมศึกษา จึงเกิดขึ้นอีกครั้ง ผวนกกำลังร่วมกับ สกว. เข้ามาชวนคุยและประเด็นหลายครั้ง อาจารย์ชาติรี สำราญที่ปรึกษาด้านวิชาการของโรงเรียน เข้ามาอบรมแลกเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมกันอีกครั้ง กลุ่มละครมะขามป้อม(กลุ่มกระจัดริคเดิมอยู่ด้วย)เข้ามาจัดอบรมเทคนิคการละครเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้เกิดครูกลุ่มใหม่ขึ้นเป็นครูกลุ่มปัจจุบัน โดยมีครูยุคเก่าที่หลงเหลืออยู่เพียงคนเดียว การดำเนินการจึงเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ครูทุกชั้นระดับประถมศึกษาดำเนินการวางแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบบูรณาการ มีตารางเรียนทุกวันจันทร์และวันศุกร์ในช่วงแรก และปรับเป็นทุกวันศุกร์ในตอนท้ายเพื่อให้เข้ากับบริบทและความเหมาะสม นักเรียนเริ่มได้เรียนรู้อย่างมีรสชาติมากขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 23 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษาและในมาตรา 24(4) ได้กำหนดไว้ว่า “ การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา”

จอห์น ดิวอี้ ปราชญ์ทางการศึกษาชาวอเมริกา ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา ว่า ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้น จะผสมผสานกัน มิได้แยกออกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นปัญหาง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชา จะทำให้การเรียนนั้นไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียน กับสิ่งที่นำไปในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กใฝ่เรียนรู้เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน(อ้างอิงในwww.montfort.ac.th/private-school/combined)

วารสารวิชาการ (อ้างถึงใน บุรชัย ศิริมหาสาคร,2454) การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) คือ “การสอนโดยใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนหลักแล้วสอนเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับเรื่องหรือวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกลมกลืน เพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง”

วารสารวิชาการ (อ้างถึงใน บุรชัย ศิริมหาสาคร,2454) การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องจากศาสตร์ต่างๆ ของรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตจริงได้

วารสารวิชาการ (อ้างถึงใน บุรชัย ศิริมหาสาคร,2454) สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและเจตคติไปสร้างงานแก้ปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง

เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากวารสารวิชาการ (อ้างถึงใน บุรชัย ศิริมหาสาคร,2454)

1. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้นจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับศาสตร์ใน สาขาต่างๆ ผสมผสานกันทำให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ศาสตร์เดี่ยวๆ มาไม่สามารถนำความรู้มาใช้ในการ แก้ปัญหาได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้สามารถนำความรู้ ทักษะจากหลายๆ ศาสตร์มาแก้ปัญหาได้กับชีวิตจริง

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอด ของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) ของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้ได้จริงได้

3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาต่างๆ ใน หลักสูตรจึงทำให้ลดเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาบางอย่างลงได้ แล้วไปเพิ่มเวลาให้เนื้อหาใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลายๆ ด้านของ ผู้เรียนช่วยสร้างความรู้ ทักษะและเจตคติ “แบบพหุปัญญา” (Multiple intelligence)

5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) ที่กำลังแพร่หลายในปัจจุบัน

รูปแบบของการบูรณาการ (Model of integration)

วารสารวิชาการ (อ้างถึงใน บวรชัย ศิริมหาสาคร, 2454) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ

1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion)

การเรียนรู้แบบนี้ครูจะนำเนื้อหาของวิชาต่างๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็นการ วางแผนการสอนและทำการสอน โดยครูเพียงคนเดียว

ข้อดี

1. ครูคนเดียวบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก
2. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน

ข้อจำกัด

1. ครูคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง
2. เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น
3. ผู้เรียนจะมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

2. การบูรณาการแบบขนาน (Parallel)

การเรียนรู้แบบนี้ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตนเองแต่จะมาร่วมวางแผน คัดสรรใจร่วมกันว่าจะจัดแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เดียวกันในส่วนหนึ่ง

ข้อดี

1. ครูผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เวลาโดยสะดวก
2. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน
3. เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ลดการซ้ำซ้อนลง ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน

ข้อจำกัด

1. ครูยังคงต้องรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ
2. ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline)

การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบขนาน ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือ โครงการที่มีหัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

1. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม

2. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
3. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

1. มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน

4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary)

การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผน กำหนด หัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

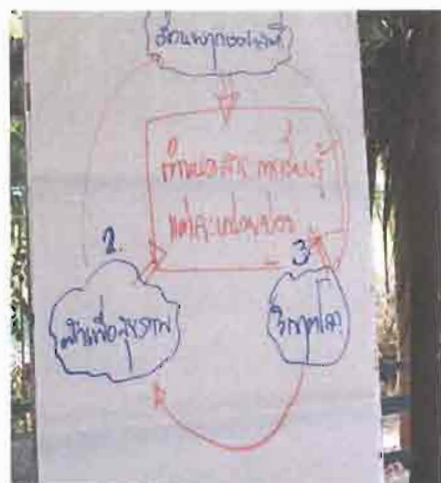
1. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม
2. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
3. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

1. มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน
2. ผู้สอนต้องควบคุมการเรียนให้ทันตามกำหนด

ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่าเป็นการ เชื่อมโยงวิชาหรือศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริง มากขึ้นได้แก่

1. **บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้**
ปัจจุบันเนื้อหาความรู้มีมากมายที่จะต้องเรียนรู้หาก ไม่ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้จะทำให้เรียนรู้ไม่ทันตาม เวลาที่กำหนดได้จึงต้องมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มา ใช้ เช่น การสอนโดยวิธีการบอกเล่า ท่องจำจะทำให้ได้ ปริมาณความรู้หรือเนื้อหาสาระไม่เพียงพอกับสิ่งที่ต้องเรียนรู้ จึงต้องเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เหมาะสม

2. บูรณาการระหว่างพัฒนาการความรู้และทางจิตใจ

การเรียนรู้ที่คึกคักผู้เรียนต้องมีความอยากรู้อยากเรียนด้วย ดังนั้นการให้ความสำคัญแก่เจตคติ ค่านิยม ความสนใจและ ศูนย์ทรัพยากรแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดความ ซาบซึ้งก่อนลงมือศึกษาซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็น อย่างดี

3. บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ

การเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้นั้นถือเป็น

การดีมาก ดังนั้นการให้ความสำคัญระหว่างองค์ความรู้ที่ศึกษากับการนำไปปฏิบัติจริงโดยนำความรู้ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

4. บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนและชีวิตประจำวัน

การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิตเมื่อผ่านการเรียนรู้แล้วต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. บูรณาการระหว่างวิชาต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริงตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

หลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการ เป็นส่วนที่สำคัญของหลักสูตรแบบบูรณาการ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดไว้ ดังต่อไปนี้

ลำธิ รักษุทธิ และคณะ (2544 : 27-18) ได้เสนอหลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบบูรณาการ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมที่ใช้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และ อารมณ์
2. ยึดการบูรณาการวิชาเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการทั้งภายในวิชาเดียวกันหรือระหว่าง วิชา เชื่อมโยงหรือบูรณาการเข้าด้วยกันให้เป็นความรู้แบบองค์รวม
3. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมกันในกลุ่ม ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
4. ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นสำคัญ
5. เน้นกระบวนการควบคู่ไปกับผลงาน โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึง กระบวนการต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของงานด้วย
6. เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริงและ การติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน
7. เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความหมาย
8. เน้นการเป็นคนดีและมีคุณค่า ต่อสังคม ประเทศชาติ เห็นคุณค่าของสรรพสิ่งหรือ ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน

อรทัย มูลคำ และคณะ (2542 : 13) ได้เสนอหลักในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรบูรณาการ ได้แก่

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่ม ลักษณะต่างๆ หลากหลายในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการได้ลงมือทำ
3. จัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ป็นรูปธรรมเข้าใจง่ายตรง กับ

ความจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล

4. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกล้ำลึกกล้าทำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกลึกซึ้งของตนเองต่อสาธารณะชนหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน

5. เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้องดีงาม ให้ผู้เรียนสามารถ วางแผน แยกแยะความถูกต้องดีงามและความเหมาะสมได้ สามารถจัดความขัดแย้งได้ด้วยเหตุผล มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาและสามัคคี

แนวคิดเดียวกันนี้ วลัย พานิช (2544 : 167-169) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการออกเป็น 2 ลักษณะ

1. ลักษณะที่เป็นหัวเรื่อง (Theme) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบจัดหน่วยบูรณาการ (Integrated Unit) ซึ่งจะต้องมี เนื้อหา และกระบวนการ วิธีการ และเนื้อหาวิชาที่จะบูรณาการตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป

1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบมีหัวเรื่อง (Theme) จะไม่มีการบูรณาการเชิง เนื้อหาวิชา เรียกว่า เป็นการบูรณาการแบบหน่วยการเรียนรู้หรือหน่วยรายวิชา

2. ลักษณะที่เป็นโครงการ เป็นการสอนตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป ให้ผู้เรียนสามารถจัดในรูป ของโครงการที่บูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหา ความรู้จากหลายหลายวิชาในเรื่องเดียวกัน มอบหมายให้ผู้เรียนทำโครงการร่วมกัน ครูวางแผนการสอนร่วมกัน และกำหนดงานหรือโครงการร่วมกัน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรบูรณาการนั้น จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสอนที่เป็นบูรณาการ (Integrative Teaching Styles) ซึ่งต้องมีวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ผสมผสานกัน ฝึกให้ผู้เรียนค้นหา คำตอบด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) หรือใช้วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เน้นการทำงานร่วมกัน มีงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวผสมผสานกันไป เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์จริง ประสบการณ์การเรียนรู้ควรอยู่ในขอบเขตสมรรถภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงต้องพิจารณาขอบเขต การเรียงลำดับของเนื้อหาของลักษณะวิชา รวมทั้งลักษณะของผู้เรียนด้วย และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติใน สถานการณ์จริง

เกี่ยวข้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ชาตรี ตำราญ(2547:9) กล่าวไว้ในหนังสือ “บทเรียนจากความจริง” ความว่า “การนำหน่วยการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนเรียน เป็นเรื่องที่ครูต้องค้นหา ต้องออกแบบเอง มิใช่ นำมาจากหัวข้อของหนังสือเรียน”

และยังมีส่วนสำคัญที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์อีกว่า “ลดบทบาทของผู้สอนจากการเป็นผู้บอกเล่าและบรรยายเป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการที่สำคัญ คือกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ โดยผ่านกิจกรรม การสังเกต การตั้งคำถาม การวางแผนเพื่อทดลองเก็บข้อมูล การสำรวจตรวจสอบ(Investigation) ซึ่งเป็นวิธีการหาข้อมูลโดยตรง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กระบวนการแก้ปัญหา การสืบค้นข้อมูล การอภิปรายและการสื่อสารความรู้ในรูปแบบต่างๆให้ผู้อื่นเข้าใจ

ในส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กโดยครูผู้สอนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจំนำหรือพัฒนานักเรียนให้ได้รับข้อมูลองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพหรือค้อยประสิทธิภาพ ตัวครูจึงมีบทบาทที่สำคัญที่สุด **ชาตรี ตำราญ**(2547:10) กล่าวว่า จะเห็นได้ว่าถ้าครูสอน **วิธีการเรียนรู้** ให้ผู้เรียนนำไปค้นหาความรู้ (Lerning how to lem) ผู้เรียนจะได้วิธีการเรียนรู้ และเกิดความรู้จากการเรียนรู้ แต่ถ้าครูสอนโดยการ **บอกเล่า** หรือ **ให้อ่าน** จากหนังสืออย่างเดียว ผู้เรียนก็เพียงแต่จำคำจากบทเรียน แต่มองไม่เห็นทางที่จะนำมาแก้ปัญหา จึงเมื่อมีปัญหาจริง ผู้เรียนก็จะพูดว่า **“ทำไม่ได้ เพราะเรื่องนี้ไม่เคยทำ”** ทั้งๆที่เรื่องคล้ายๆกันเคยทำมาแล้ว

คุณครูจะเห็นได้ว่า การขับเคลื่อนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูเป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวความรู้กลับมาสู่คุณครูเป็นผู้ฟังผลการเรียนรู้ที่นักเรียนสืบค้นหามาได้ ถ้าครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้เรื่องที่ตนเองต้องการเรียนรู้แล้วลงมือปฏิบัติการค้นหาคำตอบ ได้มาก็นำมาประเมินผล สรุปผลการเรียนรู้ รายงานให้ครูฟัง ถ้านักเรียนมีโอกาสทำได้ดังนั้นก็นับว่า การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ก้าวสู่ยุคที่สามดังที่ **สสวท.**ได้กำหนดไว้ คือ **“พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รายงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผู้เรียนระบุปัญหา วางแผนค้นหาคำตอบ สร้างทางเลือกที่หลากหลาย ค้นหาคำตอบด้วยการลงมือปฏิบัติการตามกระบวนการแก้ปัญหา และประเมินผลการแก้ปัญหาเป็นความรู้ใหม่”** และสอดคล้องกับกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม(2544 หน้า 40) กล่าวว่า

“...ผู้เรียนจะต้องรู้จักพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชีวิตประจำวันได้ โดยเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เรียนรู้จากข้อมูลข่าวสารทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ๆที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ตลอดเวลา โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่างๆให้เป็นประโยชน์”

ชาตรี ตำราญ (2546 :10)จากหนังสือ **“เด็กเรียนรู้ได้อย่างไร”**ในปัจจุบันนี้ผมคิดว่า ถ้ามุ่งการสอนโดยยึดตำราเพียงเล่มเดียวเป็นหลักนั้น จะหวังให้เกิดผลการเรียนรู้แก่นักเรียนได้น้อยมาก โดยเฉพาะครูถ้าหากมุ่งสอนตำราให้เด็กเรียนจนจบทีละเล่มๆแล้วจะไม่สามารถสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้ เพราะศาสตร์ทุกอย่างถ้าจะผลิตออกมาเป็นตำราได้นั้นใช้เวลายาวนานอย่างน้อยสองปีถึงสามปี เมื่อผลิตเป็นตำราแล้วก็จะกลายเป็นเรื่องล้าสมัยเพราะการเคลื่อนไหวทางสรรพวิชาในโลกนี้หมุนเวียนเปลี่ยนไปได้เร็วมาก และตำราเล่มเดียวไม่สามารถบรรจุความรู้ต่างๆ ต้องสร้างสังคมการเรียนรู้ **สู่จิตวิญญาณของเด็ก** ผมเห็นว่าวิธีการปล่อยให้นักเรียน **ค้นหาเนื้อ** เพื่อจะได้สาระด้วยตัวของเด็กเองจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ **ดร.อมรวิทย์ นาคทรพรพ** (2539:47) ได้กล่าวว่า **“...เราอยากเห็นคนไทยที่มีชีวิตที่เป็น “ชีวิตแห่งการเรียนรู้” มีการศึกษาที่เป็นการศึกษาตลอดชีวิต มีความกระตือรือร้นที่จะขวนขวายหาความรู้ใหม่ๆเพื่อพัฒนางานและคุณภาพชีวิตของตนเอง และดร.อมรวิทย์ นาคทรพรพ(2539:48)ได้กล่าวถึงวิธีสอนว่า**

“...วิธีสอนให้จำสอนให้จดแต่อย่างเดียวไม่ได้ให้ชีวิต...”

การสอนให้นักเรียนจดหรือจำเพียงอย่างเดียวมันไม่เพียงพอการการเติบโตของโลกใบนี้ใน

ปัจจุบันที่มีข้อมูลข่าวสารในแต่ละวันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังคำกล่าวของอาจารย์ชาติรี สำราญที่ผ่านมามีคือ กว่าผลิตตำราได้ใช้เวลา สองถึงสามปี ไม่ทันสมัยเพราะ ความรู้ในโลกปัจจุบัน เคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว แต่การสร้างวิธีการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญชาติรี สำราญ (2546 :10) กล่าวว่าเพราะ การจำ นั้นมักควบคู่กับ การลืม คนเราเมื่อจำได้ก็ลืมได้ และ ศาสตร์ต่างๆก็เลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลาสิ่งที่เราจำในวันนี้ พรุ่งนี้ก็ลืมเสียแล้ว เราจำของเก่าๆเอาไว้ในหัวสมองทำไม ผู้รู้แหล่ง ค้นหาสรรพวิชาการศึกษาดีกว่าหรือ ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล(อ้างถึงใน ดร.อมรวิทย์ นาคทรพ 2539:48) กล่าวว่า

“...คนเก่งในอนาคตมิใช่คนที่รู้หรือจำข้อมูลได้มากมายแต่เป็นคนที่รู้ว่าสถานการณ์ใดจะต้อง ใช้ข้อมูลอะไรและจะ ไปหาข้อมูลนั้นๆได้ที่ไหน...”

จากข้อความดังกล่าวที่นักวิชาการที่คร่ำหวอดอยู่ในวงการศึกษาเมืองไทยหรือ ต่างประเทศก็คิดที่กล่าวไว้จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงความคิด กำหนดสิ่งที่ สนใจ ร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการแนวทางร่วมกัน สร้างทางเลือกที่หลากหลาย นำสู่การ ปฏิบัติจริง เพื่อให้ได้คำตอบในสิ่งที่สนใจเพื่อนำสู่การสร้างข้อสรุปหรือองค์ความรู้ที่มาจากตัวนักเรียน เองนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และตัวองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเองหรือชุมชนยังเป็นข้อมูลที่ มี ความสำคัญต่อนักเรียนมากเช่นกัน ส่วนตัวครูจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้โดยจะยึดหนังสือ เรียนเพียงเล่มเดียว วิธีการสอนแบบเดิมๆคือบอกเล่า แนะนำให้อ่านจากหนังสือ หรือครูเป็นสำคัญที่สุด นั้น ไม่เพียงพอกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอีกแล้ว จำเป็นที่ครูจะต้อง “สอนวิธีการหาความรู้ หรือสร้าง การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากการวางแผนออกแบบกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ ที่มาจากความต้องการของผู้เรียนอย่าง แท้จริง”

จากหลักการและแนวคิดทางการศึกษาข้างต้นการ ดำเนินการของคณะครู โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชินีใน การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงตรงตามหลักการ

ของหลักสูตร การศึกษาของชาติ หลักการและทฤษฎี

ทางการศึกษาจากนักวิชาการทั้งหลาย ที่มุ่งเน้นอยากเห็นการ เรียนรู้ของนักเรียนที่มีคุณภาพตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชินี จึงสอดคล้อง อย่างตรงประเด็นและตรงเป้าหมายชัดเจน เพราะเป็นการจัดการ เรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนจริงๆ เกิดความรู้จาก ผู้เรียนจริง เป็นสิ่งใกล้ตัวและอยู่ในชุมชนอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการดำเนินการการวิจัยระดับประถมศึกษา

1. สำรวจสภาพความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสาระ และความเข้าใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณครูจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางที่พัฒนามาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยครูประจำสาระเพื่อให้ครูสามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมาใช้ในการบูรณาการที่สำคัญจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วย เกี่ยวกับลักษณะการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบของการบูรณาการเพื่อให้ตรงกับความสามารถของครูและให้เหมาะสม ลักษณะของการจัดกิจกรรมบูรณาการที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ และจากประสบการณ์เดิมครูจัดในลักษณะกำหนดหน่วยการเรียนรู้ และจากการสำรวจสภาพความพร้อมพบว่าครูยังขาดประสบการณ์ในการสอนบูรณาการอยู่มาก จำเป็นที่จะต้องเพิ่มเติมความรู้ให้กับคุณครูก่อนเป็นประการสำคัญเพราะถือว่าเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในการจัดกิจกรรมสู่ผู้เรียน จำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจอย่างแท้จริงจริงจะประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพได้

2. ให้ความรู้กับครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องโดยให้คำปรึกษาจากครูผู้รู้และมีประสบการณ์การสอนแบบบูรณาการ ในโรงเรียนและจัดอบรมให้ความรู้หลักการสอน การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยอาจารย์ชาติรี สำราญ ซึ่งเป็นครูผู้ช่วยชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดองค์ความรู้และเป็นผู้เชี่ยวชาญ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นพิเศษ ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ เป็นครูต้นแบบของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ปรึกษาโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ที่น่าสนใจตามสไตล์ของท่าน ชวนคุย จำได้ในครั้งแรก ท่านเข้ามาคุยแล้วเกิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หนึ่งรอบ “ผีเสื้อหายไปในไหน” ท่านเข้ามาให้การอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะครูหลายครั้งด้วยกัน จนครูพอจะเข้าใจและพอคุ้นเคยกับการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ โดยเฉพาะการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือแนวการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะแผนการจัดกิจกรรมบูรณาการ

ในขณะที่ชิวกันทางโรงเรียนได้เชิญกลุ่มละคร มะขามป้อม โดยมีกลุ่มละครติดอยู่เดิมเข้ามาอีกครั้งเพื่อนำความรู้เกี่ยวกับการนำการละครเข้าสู่ห้องเรียน นำความรู้ หลักและวิธีการจัดกิจกรรมการละครเข้ามาจัดกิจกรรมในห้องเรียนอีกครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนบูรณาการอย่างมีความหลากหลายและมีความสุขในการเรียนด้วย โดยเฉพาะในขั้นการจัดกิจกรรมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีการเล่นเกมเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านความกล้าแสดงออกก่อน การนำผลการเรียนรู้มาแสดงผลงานใน

รูปการละคร ไม่นับละครเต็มรูปแบบแต่เน้นการนำความรู้มาถ่ายทอดเป็นสื่อเท่านั้น เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับครูอีกครั้ง เรียกว่ามีทั้งการเตรียมเรื่องความรู้และแผนการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับกิจกรรมเสริมเติมเต็มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกด้วย

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งระดับประถมศึกษา โดยแบ่งการจัดกิจกรรมเป็นคู่ชั้นคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เมื่อครูมีประสบการณ์และความรู้เพียงพอแล้วจึงดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการซึ่งรูปแบบบูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรวิธานุเคราะห์ มีลักษณะดังนี้

3.1 ไม่ยึดเนื้อหาสาระ แต่มุ่งเน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียน โดยอาศัยเทคนิคการสอนรูปแบบต่างๆ เช่น การตั้งคำถามนำเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ เทคนิคการระดมพลังสมอง เทคนิคการสรุปความรู้แบบ Mind Mapping เทคนิคการละคร เทคนิคการเรียนรู้โดยนำเรื่องราวจริงที่เป็นปัญหาหามาเรียนรู้ และการพัฒนาการสอนแบบโครงงาน

3.2 เรื่องที่เรียนรู้ ต้องเกิดจากความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้จริง

3.3 เรื่องที่เรียนรู้จะต้องสร้างจิตสำนึกในการแก้ปัญหาชุมชนได้

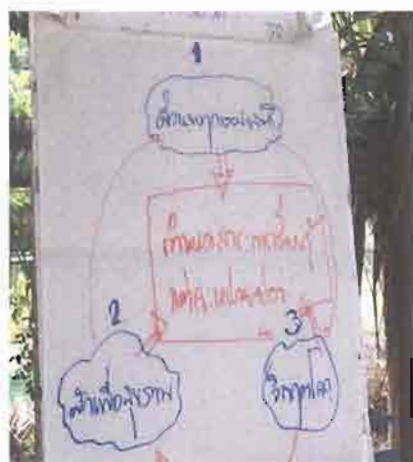
จากรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการดังกล่าวทำให้เกิด หน่วยการเรียนรู้หรือหัวข้อเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยเกิดจากผู้เรียนตามศักยภาพ มีเรื่องราวดังต่อไปนี้

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เด็กรักการอ่าน การเขียน อนุรักษ์ธรรมชาติ

ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 อนุรักษ์สัตว์ในชุมชน

ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 วิถีชีวิต ประเพณีไทย “เรียนรู้ผ่านเรื่องกล้วย”

ระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 สร้างจิตสำนึกในการดำเนินชีวิต

ปราศจากมลพิษ ผ่านเรื่องราว 3 เรื่องตามความสนใจของนักเรียน เช่น สวนพฤกษศาสตร์ ผักปลอดสารพิษ วิกฤตโลก และพัฒนาสู่ เรื่อง ขยะ (เทคนิค

การกำจัดขยะโดยการเรียนรู้แบบบูรณาการ)ในเวลาต่อมา

จากเรื่องราวที่นักเรียนสนใจดังกล่าว จึงเกิดหน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้โดยเรื่องราวที่มีจากผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญในการผลักดัน ตามความสามารถเช่น หากเป็นเด็กเล็กครู

ต้องใช้คำถามในการกระตุ้นผู้เรียนเพื่อค้นหาสิ่งที่นักเรียนต้องการ จะต้องใช้คำถามหลัก คำถามชอย
ย่อยมากมาย ส่วนนักเรียนที่โตขึ้นหน่อยก็ใช้คำถามในการสื่อสารง่ายขึ้น ยิ่งนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาชั้นปีที่5-6 ใช้คำถามและให้นักเรียนค้นหาเรื่องราวที่นักเรียนสนใจเอง ทำแผนการเรียน
เองโดยผู้เรียน ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกคอยแก้ปัญหาให้นักเรียนเท่านั้น จนทำให้เกิด
หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม สู่แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู ที่
มีหน่วยการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่ชัดเจน ดังตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมต่อไปนี้(นำเสนอตัวอย่างการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้)

“ผักเพื่อสุขภาพ”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 8 สัปดาห์

CONCEPT	: การจำแนกพืชผักสวนครัว การทำแปลงผัก การปลูกผัก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว : ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ ศัตรูพืช การกำจัดศัตรูพืช : ดิน ลักษณะของดิน การเปรียบเทียบดินก่อน และหลังปลูก สิ่งมีชีวิตในดิน : ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแปลงผัก ห่วง โซ่อาหารในแปลงผัก
วิชาที่บูรณาการ	: วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ภาษาไทย ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
คำถามรวบยอด	: การบริโภคผักปลอดสารพิษ ส่งผลต่อภาวะสุขภาพและ การดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร
จิตพิสัย	: ตระหนักในการใช้สารเคมีให้ปลอดภัยต่อชีวิต
มาตรฐาน คณิตศาสตร์	
ค 1.1	เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง(ร้อยละ)
ค 2.1	เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและการคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ ต้องการวัด
ค 5.1	เข้าใจและใช้วิธีการสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
ค 5.2	ใช้วิธีทางสถิติและความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่าง สมเหตุสมผล
ค 6.1	มีความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การสื่อสาร การ สื่อความหมายทาง คณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สังคม

- ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสมดุลภาพ

ภาษาไทย

- ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
- ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกลงใน โอกาสต่าง อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

วิทยาศาสตร์

- ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศมีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้ และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
- ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบ เสาะหาความรู้ การ แก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายได้ข้อมูลและเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ศิลปะ

- ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่น ชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- ง. 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะ กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มี คุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว
- ง.3.1 เข้าใจเห็นคุณค่าและการใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นหาข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาการทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีคุณธรรม

ความรู้และทักษะเฉพาะวิชา

คณิตศาสตร์

- : ร้อยละ
- : ความยาวรอบรูป
- : พื้นที่
- : การนำเสนอข้อมูล
- : ใช้วิธีการหลากหลายแก้ปัญหา
- : ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
- : ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลอย่างเหมาะสม
- : นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหา ต่าง ๆ ในวิชาคณิตศาสตร์ และคณิตศาสตร์กับวิชาอื่นได้

สังคม

- : ประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ภาษาไทย

- : เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม
- : เขียนเรียงเชิงอธิบาย
- : พูดยุติความคิดเห็น ข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- : ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
- : พูดยุติงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังและดูและการสนทนา
- : แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่

วิทยาศาสตร์

- : อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น
- : วิเคราะห์ผลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
- : อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทั้งโดยธรรมชาติและโดยมนุษย์
- : อภิปรายแนวทางดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- : มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ศิลปะ

- : สร้างแผนภาพ แผนที่ และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- : อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน
- : ใช้ทักษะในการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ
- : ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับครอบครัวและผู้อื่น

- : ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูล
- : เก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ
- : นำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

ผังการประเมินกลุ่มฝึกเพื่อสุขภาพ

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกต้อง	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดชั้นภายใน โรงเรียน	ประเมินตามสภาพ จริง	การสังเกตการณ์
<u>สัปดาห์ที่ 1</u> -หลักสูตรบูรณาการ -เอกสารประกอบ การตัดสินใจในการ เรียนที่เลือกเรียน หน่วยย่อย(เล่ม3 ตอน) -แผนการเรียนรู้ ของแต่ละหน่วย ย่อยความสนใจ					หลักสูตรบูรณาการ ที่ได้จากการระดม หลังสมอง แผนการเรียนรู้ หนังสือเหตุที่หนู เลือก นะหรือ?	ภาพการทำงาน ร่วมกัน ภาพการทำงาน ร่วมกัน
<u>สัปดาห์ที่ 2-3</u> ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาหน่วย ย่อยฝึกเพื่อสุขภาพ การเตรียมพื้นที่ ปลุกพืช เตรียม แปลงปลูก ปลูก ดูแล ศึกษาลักษณะดิน สิ่งมีชีวิตในดิน			การค้นหาข้อมูล จาก แหล่งข้อมูล ลงมือปฏิบัติการ เตรียมแปลงปลูกพืช เก็บข้อมูลเกี่ยวกับดิน สิ่งมีชีวิตในดิน		-รายงาน -การนำเสนอข้อมูล (จากรายงาน ความรู้) การร่วมมือกัน ทำงาน ข้อมูลสภาพดิน ก่อนปลูก	
<u>สัปดาห์ที่ 4</u> การดูแลรักษาพืช ปลูก การสำรวจ สิ่งมีชีวิตในแปลง ปลูก			การดูแลแปลงปลูกพืช		ข้อมูลสิ่งมีชีวิตใน แปลงปลูก เขียนห่วงโซ่อาหาร	ภาพการดูแล แปลงฝึก

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกต้อง	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดชั้นภายใน โรงเรียน	ประเมินตามสภาพ จริง	การสังเกตการณ์
<u>สัปดาห์ที่ 5</u> การดูแลรักษาพืช ปลูก การสำรวจ สิ่งมีชีวิตในแปลง ปลูก ความสัมพันธ์ของ สิ่งมีชีวิตในแปลง ปลูก			การดูแลแปลงปลูกพืช		ผลงานผัก	ภาพการดูแล แปลงผัก
<u>สัปดาห์ที่ 6</u> การเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการ เก็บเกี่ยว			-การเก็บเกี่ยวผัก -การจัดจำหน่าย		การทำงานกลุ่ม	ภาพการเก็บผัก ความร่วมมือใน การทำงาน ภาพการ จำหน่ายสินค้า จากนักเรียน
<u>สัปดาห์ที่ 7</u> เก็บรวบรวม ผลงานโดยการ สรุปงานตลอดการ ดำเนินการ			บอร์ดนิทรรศการ วิถีชีวิตโลก		-หนังสือเล่มเล็ก (สรุปองค์ความรู้)	
<u>สัปดาห์ที่ 8</u> แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับกลุ่มอื่น ๆ				จัดนิทรรศการ แลกเปลี่ยนความรู้(ใน รูปแบบพาวเวอร์ พอยท์)	ผลการแลกเปลี่ยน เรียนรู้	ภาพการจัด กิจกรรมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางการวางแผนการเรียนรู้กลุ่มผักเพื่อสุขภาพ

เนื้อหา	วิธีการ	สื่อ	เวลา
กำหนดหน่วยการเรียนรู้บูรณา การ นักเรียนวางแผนการทำงาน ตลอดทั้ง 8 สัปดาห์	ระดมพลังสมองเพื่อกำหนดแนวทางในการเรียน ได้แก่หลักสูตร แผนการสอน	กระดาษบรืฟ ไม้บรรทัด สี	สัปดาห์ที่ 1
สำรวจดิน ลักษณะดิน เตรียม อุปกรณ์ในการทำแปลงปลูก ศึกษาเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับผัก	ลงมือปฏิบัติ นำเสนอในรูปแบบรายงาน	-อินเทอร์เน็ต -ห้องคอมพิวเตอร์ อ.27/5/51 พ.28/5/51	สัปดาห์ที่ 2-3

		จอบ เครื่องตัดหญ้า เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย	
การดูแลรักษาการกำจัดวัชพืช	ลงมือปฏิบัติ	บ้วนน้ำ ช่อมพรวน ดิน การใส่ปุ๋ย	สัปดาห์ที่ 4
การดูแลรักษาการกำจัดวัชพืช		บ้วนน้ำ ช่อมพรวน ดิน การใส่ปุ๋ย	สัปดาห์ที่ 5
การดูแลรักษาพืชปลูก การสำรวจ สิ่งมีชีวิตในแปลงปลูก ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแปลง ปลูก	ลงมือปฏิบัติ การสำรวจ	กระดาษ	สัปดาห์ที่ 6
เก็บงาน การจำหน่าย	เตรียมนำเสนอบอร์ดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับกลุ่มอื่น	ฟิวเจอร์บอร์ด สี กระดาษ กรรไกร การบรรจุหีบห่อ	สัปดาห์ที่ 7
แลกเปลี่ยนความรู้กับกลุ่มอื่น	นำเสนอความรู้ร่วมกัน	ฟิวเจอร์บอร์ด สี กระดาษ กรรไกร	สัปดาห์ที่ 8

“สวนพฤกษศาสตร์”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 8 สัปดาห์

CONCEPT : ประเภทของพันธุ์ไม้ที่ปลูกในโรงเรียน

- : การจัดการสวนพฤกษศาสตร์
- : แผนที่พันธุ์พืช การทำป้ายชื่อ
- : การใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืช
- : การคัดเลือกพันธุ์ไม้เข้าปลูกในโรงเรียน
- : ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืช

วิชาที่บูรณาการ : วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ภาษาไทย
ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

คำถามรวบยอด : การสวนพันธุ์พืชให้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อภาวะสุขภาพและ
การดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร

จิตพิสัย : ตระหนักในการอนุรักษ์และบำรุงรักษาพันธุ์ไม้

มาตรฐาน

คณิตศาสตร์

- ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง(ร้อยละ)
- ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและการคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด
- ค 5.1 เข้าใจและใช้วิธีการสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ค 5.2 ใช้วิธีทางสถิติและความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่าง สมเหตุสมผล

- ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การสื่อสาร การ สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สังคม

- ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสมดุลภาพ

ภาษาไทย

- ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
- ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

วิทยาศาสตร์

- ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศมีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
- ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบ เสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอนสามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายได้ข้อมูลและเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ศิลปะ

- ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- ง. 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว
- ง.3.1 เข้าใจเห็นคุณค่าและการใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นหาข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาการทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีคุณธรรม

ความรู้และทักษะเฉพาะวิชา

คณิตศาสตร์

- : ร้อยละ
- : ความยาวรอบรูป
- : พื้นที่
- : การนำเสนอข้อมูล
- : ใช้วิธีการหลากหลายแก้ปัญหา
- : ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
- : ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลอย่างเหมาะสม
- : นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหา ต่าง ๆ ในวิชาคณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์กับวิชาอื่นได้

สังคม

- : ประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้

ภาษาไทย

- : เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม
- : เขียนเรียงเชิงอธิบาย
- : พูดยุติความคิดเห็น ข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- : ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
- : พูดยุติงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังและดูและการสนทนา
- : แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่

วิทยาศาสตร์

- : อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น
- : วิเคราะห์ผลการมีและไม่มีป่าไม้ส่งผลอย่างไรต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และส่งผลต่อโลกอย่างไร
- : อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทั้งโดยธรรมชาติและโดยมนุษย์
- : อภิปรายแนวทางดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- : มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น พันธุ์ไม้ในโรงเรียน
- : จำแนกประเภทของพันธุ์พืชในโรงเรียนออกเป็นกลุ่มได้ตามหลักวิชา
- : ชื่อวิทยาศาสตร์ของพืช ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืช

ศิลปะ

- : สร้างแผนภาพ แผนที่ และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- : อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน
- : ใช้ทักษะในการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ
- : ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับครอบครัวและผู้อื่น
- : ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูล
- : เก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ
- : นำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

ผังการประเมินกลุ่มสวนพฤกษศาสตร์

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกคือ	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดขึ้นภายใน โรงเรียน	ประเมินตามสภาพ จริง	การสังเกตการณ์
<u>สัปดาห์ที่ 1</u> -หลักสูตรบูรณาการ -เอกสารประกอบการ ดัดสนใจในการ เรียนที่เลือกเรียน หน่วยย่อย(1เล่ม3 ตอน) -แผนการเรียนรู้ ของแต่ละหน่วย ย่อยความสนใจ					หลักสูตรบูรณาการ ที่ได้จากการระดม พลังสมอง แผนการเรียนรู้ หนังสือเหตุที่หนู เลือก นะหรือ?	ภาพการทำงาน ร่วมกัน ภาพการทำงาน ร่วมกัน
<u>สัปดาห์ที่ 2</u> ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาหน่วย ย่อยสวน พฤกษศาสตร์			การค้นหาข้อมูล จาก แหล่งข้อมูลจาก อินเตอร์เน็ตและ หนังสือ		-รายงาน -การนำเสนอข้อมูล จากรายงาน ความรู้)	
<u>สัปดาห์ที่ 3</u> ศึกษาดูงานเก็บ ข้อมูลเกี่ยวกับสวน พฤกษศาสตร์			ทัศนศึกษาสวน พฤกษศาสตร์ โรงเรียนวชิราสงขลา		การร่วมมือกัน ทำงาน ข้อมูลการดูงาน สวนพฤกษศาสตร์	ภาพการทัศน ศึกษา
<u>สัปดาห์ที่ 4-5</u> ดำเนินการเกี่ยวกับ สวนพฤกษศาสตร์ ในโรงเรียน ตามลำดับ			ลงมือปฏิบัติการ สำรวจพืช จำแนกพืช จัดทำป้ายชื่อ แฝกฝัง		การจัดทำสวน พฤกษศาสตร์ใน โรงเรียน	การทำงาน ร่วมกัน ผลงาน ที่เกิดขึ้น
<u>สัปดาห์ที่ 6</u> การคัดเลือกพันธุ์ ไม้และการปลูก พันธุ์ไม้เพิ่มเติม			การปลูกพันธุ์ไม้		ดิน ไม้ที่ปลูก	ภาพ การปลูก การดูแล

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกข้อ	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดชั้นภายในโรงเรียน	ประเมินตามสภาพจริง	การสังเกตการณ์
สัปดาห์ที่ 7 เก็บรวบรวม ผลงานโดยการ สรุปงานตลอดการ ดำเนินการ			สรุปข้อมูลเกี่ยวกับ สวนพฤกษศาสตร์		หนังสือเล่มเล็ก/ บอร์ด/พาวเวอร์ พ้อยท์โนโปรแกรม คอมพิวเตอร์	ภาพการทำงาน ร่วมกันในการ สรุปข้อมูล
สัปดาห์ที่ 8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับกลุ่มอื่น ๆ			บอร์ดนิทรรศการสวน พฤกษศาสตร์	จัดนิทรรศการ แลกเปลี่ยนความรู้(ใน รูปแบบพาวเวอร์ พ้อยท์)		ภาพที่เกี่ยวข้อง กับการจัด นิทรรศการกลุ่ม สวน พฤกษศาสตร์

ตารางการวางแผนการเรียนรู้กลุ่มสวนพฤกษศาสตร์

เนื้อหา	วิธีการ	สื่อ	เวลา
กำหนดหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ นักเรียนวางแผนการทำงาน ตลอดทั้ง 8 สัปดาห์	ระดมพลังสมองเพื่อกำหนดแนวทางในการเรียน ได้แก่หลักสูตร แผนการสอน	กระดาษรูป ไม้บรรทัด สี	สัปดาห์ที่ 1
ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน จากแหล่งข้อมูล	ลงมือปฏิบัติ นำเสนอในรูปแบบรายงาน	-อินเทอร์เน็ต -ห้องคอมพิวเตอร์ อ.27/5/51 พ.28/5/51	สัปดาห์ที่ 2
ทัศนศึกษาสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนวชิราโพลีเทคนิค สงขลา	ทัศนศึกษา	รถ เจ้าหน้าที่ ก่อ การบันทึกข้อมูลจาก การดูงาน หนังสือขอ เยี่ยมชม	สัปดาห์ที่ 3
ลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับสวน พฤกษศาสตร์ในโรงเรียนตาม ขั้นตอน	ลงมือปฏิบัติ	ปากกา ดินสอ ป้าย ชื่อ แผ่นผังต้นไม้	สัปดาห์ที่ 4-5
การคัดเลือกพืชปลูกในโรงเรียน เพิ่มเติมจากพืชที่มีอยู่แล้ว	การสำรวจพันธุ์ไม้ ลงมือปฏิบัติปลูกเพิ่ม	พันธุ์ไม้	สัปดาห์ที่ 6
เก็บงาน การจำหน่าย	เตรียมนำเสนอบอร์ดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยน	ฟิวเจอร์บอร์ด	สัปดาห์ที่ 7

	เรียนรู้กับกลุ่มอื่น	สี กระดาษ กรรไกร การบรรจุหีบห่อ	
แลกเปลี่ยนความรู้กับกลุ่มอื่น	นำเสนอความรู้ร่วมกัน	ฟิวเจอร์บอร์ด สี กระดาษ กรรไกร	สัปดาห์ที่ 8

“วิฤตโลก”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 7 สัปดาห์

CONCEPT	:	สินามิ
	:	พายุ
	:	ภูเขาไฟระเบิด
	:	รังสี u v
	:	แผ่นดินไหว
	:	อากาศร้อนขึ้น
	:	น้ำท่วมโลก
	:	โลกแตก
	:	น้ำแข็งขั้วโลกละลาย

วิชาที่บูรณาการ	:	คณิตศาสตร์ สังคม ไทย
วิทยาศาสตร์ ศิลปะ		

คำถามรวบยอด	:	วิฤตโลก มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร
-------------	---	--

จิตพิสัย	:	ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
----------	---	-------------------------

มาตรฐาน

คณิตศาสตร์

- ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง(ร้อยละ)
- ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและการคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ ต้องการวัด
- ค 5.1 เข้าใจและใช้วิธีการสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ค 5.2 ใช้วิธีทางสถิติและความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล
- ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การสื่อสาร การ สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สังคม

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสมดุลภาพ

ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมี ผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาและวิเคราะห์ สรุปนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทย

ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ท. 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

วิทยาศาสตร์

ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศมีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ว 6.1 เข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนผิวโลกและภายในโลก ความสัมพันธ์ของกระบวนการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และสถานะของโลกมีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบ เสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอนสามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายใต้อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ศิลปะ

ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ความรู้และทักษะเฉพาะวิชา

คณิตศาสตร์

- : ร้อยละ
- : ความยาวรอบรูป
- : พื้นที่
- : การนำเสนอข้อมูล
- : ใช้วิธีการหลากหลายแก้ปัญหา
- : ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
- : ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลอย่างเหมาะสม
- : นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ในวิชาคณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์กับวิชาอื่นได้

สังคม

- : บอกอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค
- : บอกประโยชน์ของการลดปริมาณการใช้ (Reduce) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และการใช้ซ้ำ (Reuse)
- : ประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
- : อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมในภูมิภาคและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของประเทศ
- : วิเคราะห์เชื่อมโยงสาเหตุและแนวทางป้องกันภัยธรรมชาติและการระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทวีปเอเชีย

ภาษาไทย

- : เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม
- : เขียนเรียงเชิงอธิบาย
- : พูดยึดความคิดเห็น ข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- : ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
- : พูดยกงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังและดูและการสนทนา
- : แต่งบทหรือโครงประเภทกลอนสี่

วิทยาศาสตร์

- : อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น
- : วิเคราะห์ผลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
- : อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทั้งโดยธรรมชาติและโดยมนุษย์
- : อภิปรายแนวทางดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- : มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

- : อธิบายบรรยากาศและปรากฏการณ์ทางลมฟ้าอากาศ
- : อธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม

ศิลปะ

- : สร้างแผนภาพ แผนที่ และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ

ผังการประเมินกลุ่มวิกฤตโลก

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกต้อง	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดชั้นภายใน โรงเรียน	ประเมินตามสภาพ จริง	การสังเกตการณ์
<u>สัปดาห์ที่ 1</u> -หลักสูตรบูรณาการ -เอกสารประกอบ การตัดสินใจในการ เรียนที่เลือกเรียน หน่วยย่อย(1เล่ม3 ตอน) -แผนการเรียนรู้ ของแต่ละหน่วย ย่อยความสนใจ					หลักสูตรบูรณาการ ที่ได้จากการระดม หลังสมอง แผนการเรียนรู้	ภาพการทำงาน ร่วมกัน ภาพการทำงาน ร่วมกัน
<u>สัปดาห์ที่ 2-3</u> ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาหน่วย ย่อยวิกฤตโลก					-รายงาน -การนำเสนอข้อมูล จากรายงาน -หนังสือเล่มเล็ก (สรุปองค์ความรู้)	
<u>สัปดาห์ที่ 4</u> สรุปองค์ความรู้โดย ผ่านกิจกรรมการ ละคร					-บทละคร -ตัวละคร	
<u>สัปดาห์ที่ 5</u> ละครเนื้อหาบูรณา การวิกฤตโลก			-การซ้อมการแสดง/ เตรียมอุปกรณ์การ แสดง			ภาพการซ้อม การแสดง
<u>สัปดาห์ที่ 6</u> ละครเนื้อหาบูรณา การวิกฤตโลก			การแสดงละคร	ละครวิกฤตโลก(เวที กลาง)	ผลการแสดงละคร	ภาพการแสดง ละคร

เป้าหมายการเรียนรู้	เลือกคำตอบที่ถูกต้อง	ตอบคำถามสั้น ๆ	ปฏิบัติ	ประเมินจัดขึ้นภายใน โรงเรียน	ประเมินตามสภาพ จริง	การสังเกตการณ์
สัปดาห์ที่ 2 เก็บรวบรวม ผลงานโดยการ สรุปงานตลอดการ ดำเนินการ			บอร์ดนิทรรศการ วิกฤติโลก		ประเมินบอร์ด นิทรรศการ	ภาพการแสดงผล บอร์ด นิทรรศการ
สัปดาห์ที่ 8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับกลุ่มอื่น ๆ			จัดนิทรรศการ แลกเปลี่ยนความรู้(ใน รูปแบบพาวเวอร์ พอยท์)		ผลการแลกเปลี่ยน เรียนรู้	ภาพการจัด กิจกรรมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางการวางแผนการเรียนรู้กลุ่มวิกฤติโลก

เนื้อหา	วิธีการ	สื่อ	เวลา
กำหนดหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ	ระดมพลังสมองเพื่อกำหนดแนวทางในการเรียน ได้แก่หลักสูตร แผนการสอน	กระดาษรูป ไม้บรรทัด สี	สัปดาห์ที่ 1
พาฯ, สีนามิ , ภูเขาไฟระเบิด , รังสีนิว , แผ่นดินไหว, ความ ร้อนเพิ่มขึ้น, น้ำท่วมโลก, โลก แตก, น้ำแข็งขั้วโลก, ละลาย	- แบ่งกลุ่มเพื่อหาข้อมูล, สาเหตุ, ผลกระทบจาก เหตุการณ์, วิธีการป้องกันในปัจจุบัน, - นำเสนอในรูปแบบรายงาน - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- อินเทอร์เน็ต - ห้องคอมพิวเตอร์ อ.27/5/51 พ.28/5/51	สัปดาห์ที่ 2-3
องค์ความรู้ที่แต่ละกลุ่ม นำเสนอ	ขึ้นวางแผนการเตรียมการละคร - บทละคร - กำหนดตัวแสดง - ฉาก ฯลฯ	กระดาษรูป ไม้บรรทัด สี	สัปดาห์ที่ 4
ละครเนื้อหาบูรณาการ	ซ้อมละคร/เตรียมอุปกรณ์การแสดง	กระดาษรูป ไม้บรรทัด สี	สัปดาห์ที่ 5
นำเสนอละครเนื้อหาบูรณาการ	แสดงละครเวที (เวทีกลาง เวลา 12.00 น.)	เวทีกลาง	สัปดาห์ที่ 6
เก็บงาน	เตรียมนำเสนอบอร์ดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับกลุ่มอื่น	ฟิวเจอร์บอร์ด สี กระดาษ กรรไกร	สัปดาห์ที่ 7
แลกเปลี่ยนความรู้กับกลุ่มอื่น	นำเสนอความรู้ร่วมกัน	ฟิวเจอร์บอร์ด สี กระดาษกรรไกร	สัปดาห์ที่ 8

4. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง และมีการบันทึกผลที่เกิดขึ้นเพื่อตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงของการแสดงออกทางพฤติกรรมของนักเรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และครูประจำชั้น ครูจะเฝ้าคอยสังเกต

พฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกัน พฤติกรรมความเป็นผู้นำผู้ตาม ความกล้าแสดงออกของนักเรียน หรือพฤติกรรมอื่นๆเช่น

ความรับผิดชอบต่อการทำงานทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว ความสามารถในการจัดการการทำงานกลุ่ม ความสามัคคี และผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมที่ส่งผลชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่นการกำจัดขยะในโรงเรียนโดยการแบ่งหน้าที่กันที่ชัดเจน มีฝ่ายจัดซื้อขยะ ฝ่ายทำบัญชีการเงิน ฝ่ายแยกขยะ ฝ่ายอำนวยความสะดวกให้กับน้องที่ต้องการขายขยะ มีการแบ่งงานกันชัดเจนมาก การออกไปรณรงค์

การกำจัดขยะนอกโรงเรียน เช่นที่สถานีตำรวจภูธรนาทวี หมู่บ้านทรัพย์รุ่งโรจน์ มีการแบ่งหน้าที่กัน ฝ่ายทำป้าย ฝ่ายเก็บขยะ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการทำงานที่สนุกสนานมากและสร้างความตระหนักให้สังคมได้อีกด้วย ครูมีการบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นไว้ในบันทึกการจัดการเรียนรู้ของครู

5. ถอดบทเรียนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เห็นกระบวนการขั้นตอนวิธีการ การดำเนินการ ผลการดำเนินการ ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียน

ในประเด็นการติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นได้มีการจัดประชุม ครู ผู้ปกครอง นักเรียนกลุ่มละคนที่เข้าร่วมกิจกรรมในตอนท้ายขั้นการแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อตรวจสอบสิ่งที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่างๆเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นทุกแง่มุม ซึ่งอาจจะแบ่งได้ 2 ส่วนให้ชัดเจน คือ ตัวนักเรียนเอง และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมา ซึ่งออกมาในลักษณะของการตั้งคำถามและการตอบคำถามจากทุกฝ่ายดังนี้

ด้านนักเรียน มีคำถามดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างไร

การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างเนื้อหาแต่ละวิชาโดยที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ถ้าหาบ่งชี้ชัดเจนในข้อมูลที่ศึกษาที่จะหาวิธีการให้นักเรียนได้เข้าใจมากยิ่งขึ้นโดยการนำนักเรียนไปศึกษา หรือทัศนศึกษาสถานที่ต่างๆ ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์และความรู้มากขึ้น เช่นการไปทัศนศึกษาที่โรงเรียน วชิรานุสุต สงขลา โรงเรียนสุขเกษมวิทยา ได้เห็นการดำเนินการของโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียน วชิรานุสส สงขลาดำเนินการเรื่องสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนได้อย่างดีมีผลชัดเจน ส่วนโรงเรียนสุขเกษมวิทยาที่ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตกา ดำเนินการเรื่องธนาคารขยะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน นักเรียนได้นำประสบการณ์มาใช้ในโรงเรียน

การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเลือกเรื่องราวที่สนใจอยากเรียนรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง เช่นที่ผ่านมานักเรียนได้เลือกเรื่องที่จะเรียนดังนี้ เรื่องวิกฤตโลก สวน

พฤกษศาสตร์ พืชผักเพื่อสุขภาพ นักเรียนทำการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาเท่านั้นและนักเรียนก็ปฏิบัติตามแผนดังกล่าว โดยครูคอยอำนวยความสะดวกให้นักเรียน หลังผ่านการเรียนรู้ทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวแล้วนักเรียนนำผลการเรียนมาสรุปเป็นรูปเล่มเรียกว่า หนังสือเล่มเล็กของนักเรียน

และนำผลการเรียนมาปฏิบัติได้เป็นกิจวัตรประจำวันได้เช่นการดูแลความสะอาดของโรงเรียน โดยการจับสลากแต่ละวันเพื่อรับผิดชอบดูแลความสะอาด และมีการตรวจความสะอาดอีกด้วย

เกิดธนาคารขยะรูปแบบของโรงเรียนมีการซื้อขาย ขยะในโรงเรียน มีการณรงค์การดูแลความสะอาดด้วยนักเรียนเอง การปลูกผักปลอดสารพิษ การดูแลรักษาโดยนักเรียนเองเป็นผู้ปฏิบัติการ

2. วิธีการเรียนรู้ของนักเรียนทำได้อย่างไร

นักเรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองโดยมีการแบ่งกลุ่มตามความสนใจ มีครูเป็นที่ปรึกษาเท่านั้น มีการร่วมมือกันทำงานระหว่างพี่กับน้อง ช่วยกันทำงานกลุ่มงานเดี่ยวจนเสร็จสมบูรณ์ มีการเลือกผู้นำในแต่ละครั้งตามความเหมาะสม เช่นใครเหมาะที่จะทำเรื่องใดก็จะได้ทำเรื่องที่ตนถนัด

ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของแต่ละกลุ่มก็จะแบ่งหน้าที่การทำงาน และลงไปทำงานอย่างเป็นระบบเช่นกลุ่มวิกฤตโลก ทำเรื่องการซื้อขายขยะ จะมีกลุ่มย่อยคอยแยกขยะ ชั่งน้ำหนัก ทำบัญชีการเงิน แบ่งหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละคน จะมีการรับซื้อขยะจากน้องๆ

กลุ่มสวนพฤกษศาสตร์ ก็มีการวางแผนการเรียนรู้สำรวจพันธุ์ไม้ในโรงเรียน บันทึกข้อมูลเก็บไว้ ไปทัศนศึกษาดูงาน เพื่อกลับมาทำงานที่โรงเรียน ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำทะเบียนพันธุ์ไม้การทำป้ายชื่อ ซึ่งต้องมีชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อวงศ์ ชื่อพื้นบ้าน สรรพคุณของพืชด้วย

กลุ่มพืชผักเพื่อสุขภาพได้ทำการปลูกผัก มีการฝึกทำแปลงปลูกพืชด้วยตัวนักเรียนเอง ได้ฝึกการปลูกพืช การดูแลรักษา การทำอีเอ็มเพื่อปรับปรุงคุณภาพดินไปด้วย

3. วิธีการหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการนักเรียนทำได้อย่างไรบ้าง

ช่วยคิดคิด ช่วยกันแก้ปัญหา หรือหาคำตอบระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง โดยการซักถามที่แต่ละคนให้ตอบสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านมา หรือใครมีความรู้ใดบ้าง แล้วทำการรวบรวมอีกทีหนึ่งเพื่อให้เป็นเนื้อเดียวกัน

การแก้ปัญหาหรือหาคำตอบจากการทำงานเองเช่นทำโครงการดูแลรักษาความสะอาดโรงเรียน เรื่องธนาคารขยะก็สามารถทำให้โรงเรียนสะอาดได้อย่างเป็นระบบด้วย ได้คำตอบจากการลงมือปฏิบัติจริงๆ หากคำตอบได้จากการทัศนศึกษาดูงาน การค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การสอบถามจากผู้รู้ในชุมชน

4. นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการใดบ้าง

การทำงานกลุ่ม การวางแผนการทำงาน การแบ่งหน้าที่การทำงาน การค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การทัศนศึกษาดูงาน การทำโครงการรณรงค์ขยะ การปฏิบัติจริง

5. นักเรียนรู้อย่างไรว่านักเรียนได้รับความรู้จากสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้

สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถนำไปแก้ปัญหาให้โรงเรียนได้จริงๆ ตอบคำถามได้เมื่อมีใครซักถาม นำเสนอผลการเรียนรู้ได้ โดยเฉพาะเมื่อมีการจัด **Fun Find Focus** นักเรียนจะเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างเป็นระบบ โดยการคัดเลือกตัวแทนกลุ่มนำเสนอ และมีเพื่อนๆคอยตอบคำถาม เมื่อมีการซักถามจากคุณครูจากกลุ่มเบญจมิตรที่เข้าชมงานด้วย

สามารถรู้ได้จากการบันทึกข้อมูลของนักเรียน การสรุปข้อมูลเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และสำคัญนักเรียนสามารถเขียนสื่อสารสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ได้ และสำคัญนักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เช่น ดูว่าดินชนิดใดเหมาะกับการปลูกพืช น่าจะปลูกพืชชนิดใดดีให้เหมาะกับดิน รู้และสามารถแปลงผักรู้และสามารถทำให้โรงเรียนสะอาดได้

6. พฤติกรรมนักเรียนปรับเปลี่ยนอย่างไรหลังการเรียนรู้แบบบูรณาการ

เข้าใจคนอื่นมากขึ้นจากการได้ทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มหรือระหว่างพี่น้องด้วยกัน ขอมรับฟังความเห็นของคนอื่นมากขึ้น เข้ากับสภาพสังคมได้ดี และมีเพื่อนเยอะขึ้น รู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความ

ผูกพันกันมากขึ้น กล้าแสดงออกมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น สามารถทำงานกับคนอื่นได้ดี ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ และส่งงานตรงเวลามากขึ้น อยากทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วย และที่สำคัญรู้คุณค่าของสิ่งที่ไม่ใช่ค่าเงิน ขยะ รู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ นำขวดมาประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ รักความสะอาด ช่วยกันดูแลความสะอาดของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสังคมโดยการไปรณรงค์ให้ชุมชนรักษาความสะอาดไม่ทิ้งขยะเกลื่อนกลาดไม่ลงถัง

7. นักเรียนคิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมามีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียนและชุมชนอย่างไร

ที่เห็นได้ชัดเจนคือขยะในโรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรศึกษาเขตคลองจั่นสะอาดอย่างน่าพอใจ นักเรียนมีรายได้จากการขายขยะด้วย นักเรียนทุกคนไม่ทิ้งขยะ ทั้งขยะลงถัง มีการทำงานต่อยอด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำไปทำโครงการคณิตศาสตร์ “องศาของถังขยะที่มีผลต่อการทิ้งขยะ” เป็นการต่อยอดการเรียนรู้ได้อีกด้วย และยังได้รับรางวัลรองชนะเลิศการแข่งขันโครงการในระดับช่วงชั้นที่ 2 ในงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลาอีกด้วย

ได้เรียนรู้ที่จะอนุรักษ์พืชพันธุ์ในโรงเรียนทำความรู้จักกับต้นไม้ในโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้นด้วย รู้ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อวงศ์ และที่สำคัญได้รู้ถึงประโยชน์ของต้นไม้ด้วย เรียนรู้วิธีการปลูกพืช การป้องกันกำจัดแมลง การดูแลรักษา มีประโยชน์ต่อการเรียนสำคัญได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ร่วมกันรณรงค์การดูแลขยะของชุมชนด้วย

8. นักเรียนนำเสนอสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านวิธีการใดบ้าง

นำเสนอผ่านกิจกรรม Fun Find Focus นำเสนอด้วยผลงานที่เก็บรวบรวมมาตลอดทั้ง 10 สัปดาห์หรือ 20 สัปดาห์ เป็นการสรุป นำเสนอผ่านหนังสือเล่มเล็ก บันทึกหลังการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกบูรณาการ การนำเสนอผ่าน Power Point ผ่านทางโปรเจคเตอร์ การอธิบาย การนำเสนอผ่านละครของแต่ละกลุ่ม โดยนักเรียนเป็นผู้นำเสนอทั้งหมด

9. นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดด้านใดบ้าง

ด้านการเรียนนำไปปรับกับการเรียนในชั้นเรียนให้สามารถทำงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มให้มีคุณภาพมากขึ้น

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเรื่องการดูแลความสะอาด การดูแลต้นไม้ การไม่ตัดไม้ทำลายป่า ไม่เด็ดดอกไม้ ไม่ทำลายธรรมชาติ ตลอดจนการรู้จักวิธีการปลูกผักสวนครัว การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุดแม่แต่ขยะที่ทิ้งแล้วก็ยัง

นำมาขายได้ หรือนำมารีไซเคิลได้

10. นักเรียนคิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมีประโยชน์อย่างไร

ช่วยลดปริมาณขยะในโรงเรียนและชุมชนได้ ทำให้สิ่งแวดล้อมดี อากาศสดชื่นมากกว่าเดิม ทำให้น้ำไม่เสีย ทั้งขยะลงถัง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดีขึ้น ลดสภาวะโลกร้อนส่วนหนึ่งด้วย ทำให้มีธนาคารขยะแบบศรีนครินทรวิทยาสุนทรศึกษาเขตคลองจั่น มีการขายขยะเกิดขึ้น โรงเรียนสะอาดขึ้น ลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลดปรากฏการณ์เรือนกระจกด้วย

11. คิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมามีสิ่งใดเป็นอุปสรรคบ้างและแก้ปัญหาอย่างไร

อุปสรรคในการทำงานร่วมกันมีหลายอย่างโดยมีสาเหตุ ในแต่ละกลุ่มซึ่งมีตัวอย่างเช่น การทะเลาะกันในการทำงานในช่วงแรกๆ ไม่ช่วยกันทำงาน ความคิดเห็นไม่ตรงกัน และการได้งานที่ตนไม่ถนัด วิธีการแก้ไข

ในกลุ่มต้องพูดคุยกันทำความเข้าใจกัน ฟังกันให้มาก ต้องตั้งใจทำงานและต้องสามัคคีกัน แบ่งงานให้ตรงกับ ความถนัดของแต่ละคน โดยการซักถามกันก่อนมอบงานให้

12.ชอบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือไม่อย่างไร

ชอบในการเรียนที่ได้ทำกิจกรรม ได้เล่นเกม และ ได้ออกแบบ ชื่อกลุ่มด้วย ออกแบบการเรียนรู้เองเรื่องที่ตนสนใจ ได้เรียนรู้การ วางแผนงานเอง ปฏิบัติเองด้วยตัวนักเรียนเอง และทำให้เกิดความรัก สามัคคี กล้าแสดงออกมากขึ้น ชอบมาก เพราะการจัดการเรียนการสอนที่ให้เด็ก นักเรียนมีชีวิตอิสระในการเรียนรู้ด้วย

ตนเอง การทำงานเป็นกลุ่ม มีการเรียนรู้นอกสถานที่ การรักษาสีสิ่งแวดล้อม การ จัดกิจกรรมต่างๆเพื่อการเรียนรู้ มีการค้นคว้าค้นหาความรู้ด้วยตนเองรู้วิธีการ นำเสนองานการออกแบบงานการแบ่งกลุ่มตามที่ตนเองชอบ

13.นักเรียนลำดับขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนที่ผ่านมามีแนวทางอย่างไร

คุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเลือกหัวข้อหรือประเด็นที่จะ ศึกษา และวางแผนการเรียนรู้ตามหัวข้อที่กลุ่มได้เลือก ออกเป็น 20 สัปดาห์ก่อน นักเรียนเขียนสรุปผลการ เรียนรู้เป็นระยะๆเป็นผลงานของกลุ่มและส่วนตัว ทำหนังสือเล่มเล็กสรุป นำแผนการเรียนรู้ที่วางแผนเอง ดำเนินการจนจบ 20 สัปดาห์ นำเสนอข้อมูลช่วง 10 สัปดาห์ในรูป Fun Find Focus เป็นการจัดกิจกรรมรวมทุกระดับชั้นผ่านเรื่องราวและการนำเสนอที่หลากหลายของนักเรียนทุกระดับ จนจบกระบวนการและที่สำคัญ สุดท้ายเป็นการนำเสนอผลงานผ่านกระบวนการละครในวันปิดภาคเรียนเป็นอันจบสิ้นกระบวนการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน มีคำถามดังต่อไปนี้

1. ครูได้เรียนรู้สิ่งใดบ้างจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมา

ระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1-2 ครู ได้เรียนรู้วิธีการคิด การทำงานที่ต้องมีการวางแผน ล่วงหน้าตั้งแต่การจัดกิจกรรม ครั้งแรกนักเรียนร่วมกันเสนอ

ความคิดตกลงเลือกหัวข้อที่จะศึกษา กำหนดหัวข้อย่อย กิจกรรม ระยะเวลาในการศึกษา จนจบกระบวนการ เรียนรู้ ครูต้องมีการเตรียมความรู้ใหม่ในเนื้อหาที่นักเรียนเลือกไว้ เรียนรู้วิธีการทำงานของนักเรียน นักเรียนก็ เรียนรู้ครู มีการยอมรับฟังความคิดเห็นระหว่างครู นักเรียน เพื่อนๆ เปิดใจยอมรับ เห็นพฤติกรรม การเรียน ของนักเรียนซึ่งแตกต่างจากการเรียนในภาคปกตินักเรียนต้องอยู่ในกฎระเบียบห้องเรียน กิจกรรมเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ความมีน้ำใจ ความกระตือรือร้น ความกล้าแสดงออก ได้พูดคุย

แลกเปลี่ยนความรู้กันซึ่งทั้งหมดนี้ครูได้เรียนรู้ในกิจกรรมบูรณาการ ทำให้ครูได้รู้อีกอย่างว่าบางครั้งเราป้อนอาหารให้นักเรียน ทั้ง ๆ ที่เขาไม่อยากกินแต่ต้องกินเขาอาจจะกิน โดยที่ต้องฝืนใจและไม่มีความสุขก็ได้ แต่การจัดบูรณาการครูจะถามนักเรียนว่าอยากกินอะไรและครูก็ไปเตรียมอาหารที่นักเรียนต้องการมาให้นักเรียนตักกินเอง ครูจะไม่ป้อน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 สิ่งที่ได้เรียนรู้ คือกระบวนการการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น การคิดอย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน ทำงานอย่างมีขั้นตอน และจัดระบบการทำงานของตนเองให้เหมาะสมกับเวลาที่มีให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด รวมถึงการรวบรวมเอกสารของนักเรียนอย่างระบบมากขึ้น

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมาทำให้ครูต้องวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การจัดกิจกรรมปกติในชั้นเรียนไม่สามารถตอบคำถามหรือข้อสงสัยของครูได้คือความกล้าแสดงออกของนักเรียนที่หายไป เพราะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมค่อนข้างน้อยอยู่ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่บ้างพอสมควร การบูรณาการจึงเป็นวิธีการที่น่าจะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดง

ความคิดเห็นได้มากยิ่งขึ้น และบอกได้ถึงความต้องการของผู้เรียนเองว่า ต้องการจะเรียนรู้ในประเด็นใดบ้าง จึงเป็นบทบาทของนักเรียนของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนรู้ และ สำคัญคือพบว่านักเรียนสามารถทำงานและวางแผนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดผลงานอย่างน่าประทับใจ สามารถถ่ายทอดสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ต่อผู้สนใจได้เป็นอย่างดี กลับกันในบทบาทของครูก็จะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำนิชมผลงานเพื่อให้นักเรียนมีความถูกต้องและน่าสนใจมากขึ้น ครูเป็นผู้จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์สถานที่ สถานการณ์ โอกาสให้กับนักเรียนเมื่อได้รับการร้องขอ เช่น การศึกษาฐานของนักเรียน เป็นต้น

จากเรื่องราวที่นักเรียนได้หยิบยกขึ้นมาเป็นหัวข้อในการเรียนรู้ นักเรียนจะวิเคราะห์เรื่องราวเหล่านั้นจากสิ่งที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของชุมชนหรือโรงเรียนเองเป็นส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเรื่องราวที่ไกลตัวออกไปทำให้การค้นหาคำตอบหรือวิธีการเป็นไปอย่างน่าสนใจหมายความว่า จะเข้าไปมีส่วนในการจัดการกับปัญหาให้ได้เช่น เรือขยะ เรื่องผักปลอดสารพิษ ภาวะโลกร้อน หรือแม้แต่เรื่องสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนที่นักเรียนหยิบมาเป็นประเด็นในการเรียนก็เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวจริงๆ ทำให้เป็นข้อค้นพบว่าเรื่องใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองนักเรียนจะค้นหาข้อมูลหรือเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในส่วนสำคัญของครูเองพบว่าครูสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมทั้งในระดับชั้น หรือแม้แต่ทั้งฝ่ายวิชาการที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ จะมีเวลาแลกเปลี่ยนข้อมูล ชักถามปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกันได้ดี ครูที่มีประสบการณ์บ้างก็จะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ วิธีการ

จัดการ การทำงานต่างๆ ให้ครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนแบบบูรณาการ จึงทำให้สามารถทำงานออกมาได้ทั้งระดับประถมศึกษาที่ผ่านมา

2. ครูมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูลในการเตรียมการจัดกิจกรรมการสอนล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูไม่ได้เป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระล่วงหน้าแต่จะรอข้อตกลงของนักเรียน เพราะฉะนั้นเมื่อได้หัวข้อแล้วเนื้อหาเป็นสิ่งที่ครูอาจจะมีความรู้ไม่พอ จึงต้องมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูลไว้เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม และคอยชี้แนะให้ความรู้เพิ่มเติม และสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ครูต้องคิดแผนงานล่วงหน้าก่อนเสมอ แต่แผนที่วางไว้ อาจเป็นแค่แนวทางในการเรียนการสอน เพราะการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะ ชั้น ป. 1 นั้น เด็กจะมีความสนใจ และอยากเรียนรู้ในสิ่งที่ชอบ ที่ไม่ได้อยู่ในแผนงาน ซึ่งบางครั้งครูก็ต้องปรับเปลี่ยนแผนไปตามความต้องการของนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ครูมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูล ในการจัดกิจกรรมล่วงหน้ามากขึ้นกว่าเดิม โดยต้องสืบค้นจาก INTERNET จาก WEBSITE ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนเลือกเรียน เพื่อนำมาประกอบการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนเลือกเรียน ที่อาจจะสอบถามครูผู้สอน หากเกิดข้อสงสัย หรือข้อข้องใจ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ครูจำเป็นต้องเตรียมตัวเองในการเตรียมการสอนแม้ว่าจะไม่มีการเขียนแผนการสอนล่วงหน้าแต่ครูจะต้องใช้ประสบการณ์และการคาดการณ์ทิศทางสิ่งต่างๆ ที่นักเรียนจะเรียน เตรียมข้อมูล หรือ โจทย์ที่จะต้องคอยกระตุ้นนักเรียนให้มี

วิธีการคิดหรือแนวคิดที่อยู่ในกรอบ และจะเกิดประโยชน์กับนักเรียนสูงสุด ครูต้องเตรียมพร้อมทั้งข้อมูล การประชุมกลุ่มย่อยล่วงหน้าเตรียมแผนชั่วคราวไว้ก่อน และเมื่อการเรียนการสอนดำเนินไปครูยังต้องเตรียมตัวล่วงหน้ามากยิ่งขึ้น เช่น ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น โรงเรียนอื่นที่จะต้องไปดูงาน ส่วนราชการอื่น หรือภูมิปัญหาท้องถิ่น ด้านการเตรียมเรื่องข้อมูลก็สำคัญเพราะจะเป็นแนวทางสำหรับนักเรียนได้ดี การเตรียมประสานงานเกี่ยวกับหนังสือราชการที่จะต้องออกไปยังหน่วยงานก็จำเป็น ต้องเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนเช่นกัน ครูมีความสุขสนุกสนานกับนักเรียน โดยเฉพาะเวลาจะมีการนำเสนอผลงานของนักเรียนจะเห็นแววตาแห่งความสุขเกิดขึ้นกับครูทุกท่านผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมก็เช่นกันจึงเป็นสิ่งที่น่าประทับใจมาก

3. ครูได้พัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ที่ได้มาไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือไม่อย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูได้พัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้เพิ่มเติม จากเนื้อหาที่นักเรียนกำหนด เป็นเนื้อหาที่ครูไม่ได้เตรียมมาก่อน ครูต้องไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาคอยตอบข้อสงสัยให้กับนักเรียน และเตรียมความพร้อมของกิจกรรม เช่น ป.2 เรียนรู้บูรณาการเรื่องสัตว์ (กิ้งก่า จระเข้ นก ปลา) ครูก็ต้องไปหาความรู้เรื่องพวกนี้มา สืบหาสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ และนำมาใช้ในกิจกรรม เรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ครูก็ต้องหาความรู้เรื่องผีเสื้อ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพราะนักเรียนชั้น ป.1 ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่ช่างคิด ช่างซักถาม ดังนั้นครูจึงต้องเตรียมตัว และกระตือรือร้นอยู่ตลอด และในบางครั้ง ครูก็ได้เรียนรู้ว่า บางเรื่องนั้นครูไม่เคยรู้มาก่อน และครูเองก็ได้เรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียนเช่นกัน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 กลุ่มครูผู้สอนบูรณาการ มีการพัฒนาตนเอง โดยการเรียนรู้เพิ่มเติมจาก หนังสือ วารสารต่าง ๆ ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมถึงแหล่งเรียนรู้จาก ธรรมชาติ ตัวบุคคล ผู้รู้ เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจศึกษาตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ของท้องถิ่นตนเอง รวมทั้งครูในสาระที่เกี่ยวข้อง นำความรู้ที่ได้ศึกษามากลั่นกรอง ร้อยเรียงเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอด แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่างครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การค้นหาความรู้เพิ่มเติมสำหรับการสอนบูรณาการจำเป็นต้องมีแน่นอน โดยเฉพาะการอบรมกับวิทยากร ผู้มีความชำนาญในการสอนบูรณาการจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน

เคลื่อนที่ผ่านมากทางโรงเรียนได้เชิญอาจารย์ชาติ สำราญ มาถ่ายทอดความรู้การเขียนแผนการสอน ประสบการณ์ให้ครูทุกท่านที่เป็นทีมวิจัย ได้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น การถ่ายทอดประสบการณ์จากครูที่พอมิประสบการณ์อยู่บ้างก็เป็นปัจจัยสำคัญในการนำขบวนของทีมวิจัยให้เดินไปได้และเดินไปพร้อมๆกัน ได้อีกด้วย การอ่านหนังสือเพิ่มเติมก็จะต้องทำเพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลาย แต่ที่น่าจะมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการสอนแบบบูรณาการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพคือการประชุมกลุ่มร่วมกันในทุกวันอังคาร หรือ ขามที่มีเวลาว่างตรงกัน จะมีการแลกเปลี่ยนมุมมองแนวคิดระหว่างกัน เพื่อให้เห็นแนวทางในการเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

4. ครูได้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนในทางใดบ้าง อย่างไร(- +)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จากการจัดกิจกรรมเนื่องจากกิจกรรมจะขับเคลื่อนโดยนักเรียน นักเรียนจะทำการหาความรู้จากการสังเกต จากการสืบค้นข้อมูลและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ครูจึงได้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทางบวก เพราะเด็กได้ทำกิจกรรมที่เขาเลือกและคิดเอง นักเรียนจึงมีความสุข กระตือรือร้น กล้าแสดงออก กล้าคิดตัดสินใจจากการเรียนรู้แบบบูรณาการ

พัฒนาการที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในเชิงบวก

4.1 นักเรียนกล้าซักถามมากขึ้น เพราะการเรียนรู้แบบบูรณาการนั้น ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมาก ทำให้นักเรียนมีความไว้วางใจ และไม่กลัวที่จะถามคุณครู

4.2 นักเรียนมีกระบวนการคิดเป็นระบบมากขึ้น รู้จักแยกแยะ และลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังได้

4.3 กรทำงานเป็นกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเอง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4.4 ประสบการณ์ ในการเรียนรู้นอกสถานที่ ทำให้นักเรียนมีน้ำใจกับคนรอบข้าง และมีสัมมาคารวะ กับผู้อาวุโส

4.5 เมื่ออยู่ในห้องเรียน นักเรียนมีข้อสงสัย ก็จะซักถามทันที โดยที่ไม่ได้ขออนุญาต ซึ่งบางครั้ง ครูก็กำลัง พุดอยู่ ผลเกิดจากการเรียนแบบบูรณาการกับเด็กเล็กนั้น ครูไม่ได้วางกฎ กติกา ในการปฏิบัติตน ดังนั้นเมื่อเกิดข้อสงสัย เมื่อเด็กอยากรู้เรื่องใดก็จะซักถามทันที

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ครูสามารถรับรู้ถึงพัฒนาการในการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในทางบวก กล่าวคือ นักเรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาเพิ่มมากขึ้น

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผ่านมาพบว่าสามารถปรับวิธีการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถวางแผนการเรียนได้เอง ทำงานร่วมกันได้ดี ผลิตผลงานได้น่าประทับใจ นำเสนอแนวคิด และ

ดำเนินการสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องถึงทุกวันนี้ได้อย่างน่าชื่นชม และ สำหรับนักเรียนที่จบไปเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ว จากการสอบถามกับนักเรียนเอง นักเรียนมีบทบาทในการเรียนมีความมั่นใจมากขึ้นมีบทบาทในสถานักเรียน เป็นหัวหน้าชั้นเรียน มี

ความมั่นใจในการเรียน อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครู

สำหรับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่น การดูแลเกี่ยวกับความสะอาดโดยนักเรียน ที่ผ่านมามีการเลือกตั้งสภานักเรียน นักเรียนมีการแบ่งทีมกันหาเสียง แสดงความกล้าหาญ ทั้งเชิงนโยบายและ การพูดต่อหน้าสาธารณะนักเรียนก็มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น เป็นที่น่าพอใจของครูทุกท่าน นักเรียนส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบดี

5. ครูมีความสุขกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือไม่ อย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีความสุข เพราะ ได้เห็นพัฒนาการของนักเรียนตั้งแต่ร่วมกันกำหนดหัวข้อ เนื้อหา กิจกรรม เวลา นักเรียนสามารถคิดได้ด้วยตนเอง มีการสังเกต มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีข้อตกลง และเมื่อถึงเวลาเรียนนักเรียนก็ได้เรียนรู้ หาความรู้ด้วยตัวของนักเรียนเองโดยที่นักเรียน อาจจะไม่ได้รู้ว่า เขาได้เป็นครูของตัวเอง ครูมีความสุขที่ได้เห็นนักเรียนทำกิจกรรมแล้วมีรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ เช่นตอนแสดงทางทงเลียนแบบสัตว์ แต่ละชนิดที่เขาเรียน นักเรียนจะมีความกล้าแสดงออกทุกคน มีนักเรียนอยู่คนหนึ่งตอนเรียนในคาบปกติจะเป็นคนค่อนข้างขี้อาย แต่เมื่ออยู่ในกิจกรรมบูรณาการจะกล้าแสดงออก (น้องหลุยส์)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ครูมีความสุขกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่ได้เห็นนักเรียนสามารถร่วมคิดวางแผนการเรียนรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง และสามารถเรียนรู้การทำชิ้นงาน ผลงานอย่างตั้งใจ ส่งงานได้ตรงเวลา ทำงานเป็นระเบียบมากขึ้น

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนเรียน เรียนรู้ไปด้วยกัน ปฏิสัมพันธ์ที่ครูและนักเรียนมีต่อกันเป็นปฏิสัมพันธ์ในทางบวก ทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปอย่างมีความสุข ครูและนักเรียนใกล้ชิดกันมากขึ้น ไม่มีใครเรียนมาคนเดียว ครูไม่ได้มีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวในการเรียนรู้แบบบูรณาการ แต่ครูต้องเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้การเรียนในชั้นเรียนปกติก็จะเป็นไปอย่างลื่นไหลซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมการสอนที่ทำให้ครูผู้สอนมีความสุข ทั้งในชั้นเรียนปกติและนอกชั้นเรียน

6. ครูมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการครูเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทาง และคอยดำเนินการให้กิจกรรมเป็นไปตามกิจกรรมที่นักเรียนกำหนดไว้ เป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนเตรียมสื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนทุกอย่างและหาความรู้เพิ่มเติมมาจัดกิจกรรมให้นักเรียน แต่

กิจกรรมจะขับเคลื่อนด้วยนักเรียน ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและประทับประคองนักเรียนให้เรียนรู้ได้เต็มที่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 บทบาทของครู ในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นบุคคลที่คอยชี้แนะการทำงาน การนำเสนอผลงานของนักเรียน ให้ความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาที่นักเรียนสนใจศึกษา ค้นหาความรู้ใหม่ ๆ ให้นักเรียนเพิ่มเติมให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูเป็นเพียงผู้จัดโอกาสให้นักเรียนเท่านั้นเพราะนักเรียนจะเป็นผู้กำหนดวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเอง และอีกบทบาทหนึ่งของครูคือเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเมื่อเจอปัญหาหรือเมื่อจำเป็นต้องตัดสินใจในเรื่องที่ล่อแหลม ครูควรเป็นผู้เข้าร่วมในการตัดสินใจร่วมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจนั้น ๆ

7. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดของครู อย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูได้เปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดหลังจากได้จัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการคือ ต้องวางแผนและจินตนาการกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบออกมาเป็นผลงาน ทุกอย่างต้องเตรียมและวางแผนล่วงหน้า กระบวนการคิดที่เปลี่ยนอีกอย่างคือ มีความเชื่อมั่นในตัวของนักเรียนมากขึ้น เชื่อว่าเด็กสามารถเรียนรู้ และมีความคิดที่เป็นของตัวเอง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดของครูได้ค่อนข้างมาก จากเดิมครูเป็นผู้ป้อนเนื้อหาสาระ ปรับเปลี่ยนมาเป็น การเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง กระบวนการการเรียนรู้จะถูกขับเคลื่อนโดยตัวของนักเรียนเอง รวมถึงการสรุปผลการศึกษาก็เป็นเช่นเดียวกัน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การเปลี่ยนความคิดไม่ว่าจะเป็นของครูหรือของนักเรียน ไม่ใช่เรื่องง่ายแต่การกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดของครูได้เพราะการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูต้องมีความรู้พอสมควรในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้และต้องมีศิลปะที่ดีที่ต้องนำนักเรียนให้ไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูได้ซึมซับไปโดยไม่รู้ตัวเพราะทุกกระบวนการขั้นตอนย่อมมีที่นำไปเสมอ ได้มีการวางแผนการทำงานไว้อย่างรอบคอบแล้วปัญหาต่าง ๆ ที่พบระหว่างทางได้สอนให้ครูเป็นนักแก้ปัญหาที่ดี และสิ่งเหล่านี้เองที่เป็นบันไดให้ครูสามารถเปลี่ยนความกระบวนการคิดของตัวเองได้

8. ครูมีการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนอย่างไร หลังผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูได้มีการปรับปรุง

พฤติกรรมการสอน จากการจัดกิจกรรมแบบเดิมครูจะอธิบายเนื้อหา และดำเนินการเองทุกอย่าง แต่เมื่อจัดกิจกรรมบูรณาการครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะและเตรียมความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ คอยเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ให้นักเรียนคิดตัดสินใจเอง หากิจกรรมที่หลากหลายมาจัดให้กับนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 หลังผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน จากเดิมที่เคยจัดการสอนแบบ talk and chalk เสียส่วนใหญ่ เปลี่ยนเป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษา คอยเพิ่มเติมความรู้และกระตุ้นการทำงาน การร่วมกิจกรรมของนักเรียน ในภาพรวม เพื่อขับเคลื่อนให้นักเรียนเกิดชิ้นงาน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียนเอง กล่าวได้ว่าครูได้เปลี่ยนบทบาทจากคนที่อยู่เบื้องหน้ามาเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลัง เป็นเพียงผู้คอยผลักดันเพื่อให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ออกมาอย่างเต็มความสามารถ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ครูและนักเรียนใกล้ชิดกันมากขึ้นนักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นกับครูได้อย่างอิสระและครูก็สามารถรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนได้อย่างไม่เคอะเขิน ทำให้ช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียนลดลง ครูสามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนการสอนมากขึ้นรวมถึงในชั้นเรียนปกติด้วย

9. การเรียนรู้แบบบูรณาการสานสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครองและนักเรียนอย่างไร เพราะเหตุใด

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูและนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน แสดงความคิดเห็น ครูยอมรับความคิดของนักเรียนทำให้นักเรียนและครูได้สนิทกันมากขึ้น มีการทำงานและทำอาหาร (เรียนรู้เรื่องผัก) ร่วมกันเห็นรอยยิ้มได้พูดคุยหัวเราะด้วยกัน เสมือนเป็นเพื่อนกัน ส่วนครูกับผู้ปกครองได้มีการสื่อสารกันมากขึ้น ผู้ปกครองได้รับรู้เนื้อหาที่นักเรียน ศึกษา แลกเปลี่ยนความรู้ ความรู้สึกของผู้ปกครอง

เช่น คุณแม่น้องกิม ได้บอกว่าน้องดีใจมากที่เขาได้ทำกิจกรรมชุดดินเตรียมแปลงผักได้จับจอบ เพราะที่บ้านน้องไม่เคยได้ทำ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการช่วยสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ ระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยสืบค้นข้อมูลร่วมกับนักเรียน ให้คำปรึกษา สอบถามข้อข้องใจของนักเรียนกับครู ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครู กับผู้ปกครอง และร่วมมือกับครู ในการช่วยดูแลพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของนักเรียน เช่น การทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การส่งงานของนักเรียน การฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำการบ้าน และที่สำคัญครูกับผู้ปกครอง สามารถร่วมมือกันแก้ปัญหา นักเรียนร่วมกัน ด้วยความเข้าใจธรรมชาติของตัวนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสทางการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน ซึ่งเน้นรวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เข้ามาส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลานของตน

และหลาย ๆ ครั้งที่ผู้ปกครองได้รับบทบาทการเป็นครูให้แก่นักเรียน โดยการเป็นวิทยากรรับเชิญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจการทำงานของครูมากขึ้น รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนของครูกับนักเรียน ทำให้ครูกับผู้ปกครองมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกัน มีโอกาสทำกิจกรรมด้วยกันมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเป็นไปในทางที่ดี

10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งผลกระทบ หรือ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเกื้อหนุนต่อการจัดการเรียนรู้ภาคปกติในส่วนของเนื้อหาบางส่วน นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมบูรณาการไปแล้ว ครูแก้บททวน และสอบวัดความรู้นักเรียนได้เลย เช่น เรียนรู้เรื่องสัตว์ในกิจกรรมบูรณาการ ภาคปกติเรียนรู้เรื่องสิ่งมีชีวิตครูสามารถวัดความรู้ได้เลย วิชาสังคมก็สามารถวัดความรู้ในเรื่องการทำงานร่วมกันได้จากการเรียนรู้บูรณาการ ส่วนผลกระทบเนื่องจากเวลาการจัดกิจกรรมบูรณาการเยอะไป จึงทำให้วิชาหลักอาจจะลดคาบลง

สิ่งที่เกื้อหนุนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเรียนแบบปกติ

10.1 เด็กจะมีกระบวนการในการคิดที่เป็นระบบ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

10.2 เด็กจะกล้าแสดงออก และกล้าเปิดเผยตนเอง

10.3 เด็กจะซักถามทันทีเมื่อสงสัย

ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะส่งผลดี และ ช่วยต่อการสอนของครูผู้สอน

ผลกระทบจากการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเรียนแบบปกติ

10.4 เวลาที่ใช้ในการเรียนแบบบูรณาการนั้น มากเกินไป ซึ่งเด็กจะเรียน ด้านวิชาการได้ไม่เต็มที่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ช่วยเกื้อหนุนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติของนักเรียน คือ สามารถนำเอาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไปใช้สอนบูรณาการได้โดยไม่ต้องนำเนื้อหานั้นมาเขียนแผนการสอนในตารางปกติอีก ทำให้ครูไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนอีก ช่วยลดภาระของครูไปได้พอสมควร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่ครูได้เรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียนซึ่งนับว่าเป็นการเรียนรู้ที่ใหม่สำหรับครูผู้สอนในขณะนั้น แต่เมื่อมีการดำเนินการเรียนการสอนไปสักระยะหนึ่งครูผู้สอนบูรณาการได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด กระบวนการสอน ทำให้สามารถเข้าถึงนักเรียนได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง หรือแม้แต่ครูกับครูด้วยกันเองด้วย

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งผลเกื้อหนุนต่อการจัดการเรียนรู้ภาคปกติจัดได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้การดำเนินการของการจัดการเรียนรู้ภาคปกติจัดได้อย่างเป็นธรรมชาติเอื้อต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

11. พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนส่งผลในการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ใหม่ของครูอย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จากพฤติกรรมของน้องหลุยส์หรือนักเรียนอีกหลายคนที่เปลี่ยนพฤติกรรม กล้าแสดงออกมากขึ้น ทำให้ครูได้รู้ว่าเราควรหากิจกรรมที่หลากหลายมาจัดการเรียนการสอน เพราะกิจกรรมบางกิจกรรมที่ครูจัดให้ นักเรียนบางคนอาจจะไม่ชอบหรือไม่อยากร่วมด้วย ครูจึงควรมีวิธีการหรือกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ และให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมด้วยเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปครูก็ต้องเปลี่ยนวิธีการสอน และ หาเทคนิคใหม่ๆเข้ามาสร้างบรรยากาศ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเมื่อครูทราบพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนก็จะง่ายขึ้น และส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนส่งผลในการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ใหม่ของครู ทำให้ครูเกิดความสนใจ ใฝ่การเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนในเนื้อหาสาระที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ กระตุ้นให้ครูต้องสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และเป็นข้อมูลที่ทันปัจจุบันมาเพิ่มเติม ให้เด็กเป็นประจำ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพราะตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ครูและนักเรียนได้ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันแก้ปัญหา มีการทำกิจกรรมร่วมกันตลอดเวลาทำให้ครูและนักเรียนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและซึมซับความเป็นปัจเจกบุคคลของแต่ละ

คนไว้ เมื่อมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกันทำให้ทั้งครูและนักเรียนสามารถหาหนทางจัดกิจกรรมร่วมกันได้เป็นอย่างดี

12. ครูได้นำผลหรือสิ่งที่ครูได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไปใช้ในชั้นเรียน และในชีวิตประจำวันอย่างไร

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนชอบที่จะเรียนรู้หรือสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง และการทำงานเป็นกลุ่ม ครูจึงได้นำคุณสมบัติข้อนี้มาใช้ในภาคปฏิบัติ คือให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลและทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ขอมรับฟังนักเรียน มีการวางแผนการทำงานแบบบูรณาการ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 สิ่งทีครูนำผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้ในชั้นเรียน

1. นำกระบวนการคิด การทำงานของครูในทีม มาปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ให้ทำงานอย่างมีระบบ คิดแบบบูรณาการและสร้างสรรค์
 2. ขอมรับฟัง และร่วมตัดสินใจของนักเรียน และเป็นผู้ทำมากกว่าผู้พูด เน้นให้นักเรียนเป็นผู้แสดง ตัวครูเองเป็นผู้ชม และคอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยฝึกให้นักเรียนค้นคว้า และสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวเอง
 3. พยายามใช้สื่อการสอน เน้นสื่อจากธรรมชาติ โดยนักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ สังเกต อภิปราย สรุปผล เพื่อสร้างองค์ความรู้ หากมีข้อสงสัย สอบถามจากครู ครูเป็นผู้เพิ่มเติมส่วนที่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระให้
- ส่วนในชีวิตประจำวัน นำกระบวนการที่ทำกับนักเรียนปรับใช้กับตนเอง โดยการคิดอย่างมีระบบ ระเบียบแบบแผนมากขึ้น มีความละเอียดรอบคอบ ในการดำเนินชีวิตมากขึ้น สร้างความยืดหยุ่นภายในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 หลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการที่นำมาใช้ในตอนแรกครูผู้สอนไม่ค่อยมั่นใจกับกระบวนการสอนแบบนี้สักเท่าไรเพราะเราไม่คุ้นกับมันนัก ระหว่างทางเราเจอปัญหามากมายที่ต้องตามแก้ไข แต่พอดำเนินการไปสักระยะหนึ่ง เราก็บริเวณรู้ในสิ่งที่การสอนในชั้นเรียนให้เราได้เช่น การเป็นผู้ฟังที่ดี และการขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มากขึ้นด้วย เพราะในชั้นเรียนเรามักจะเป็นผู้นำเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อเราจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรากลับต้องฟังเพื่อเก็บรายละเอียดทั้งหมด(ในตอนแรกทำเพื่อเรียนรู้ และเก็บข้อมูล) แม้กระทั่งการฟังข้อบกพร่องของตัวเองที่นักเรียนพูดถึงหลังการเรียนในแต่ละครั้ง (เราเรียกกิจกรรมนี้ว่า “จะดีกว่านี้ถ้า”) แรก ๆ ก็รู้สึกขัดใจและไม่คิดว่าจะนั่งฟังโดยไม่ชี้แจงอะไรได้จนจบ แต่เมื่อนั่งฟังจนจบแล้วนำมาทบทวนทำให้เราเห็นจุดบกพร่องของตัวเอง ทั้ง ๆ ที่มันเป็นจุดเล็ก ๆ แต่เรากลับไม่เคยมองเห็น เช่นเด็ก ๆ บอกว่าจะดีกว่านี้ถ้า ครูใจดีเหมือนกันทั้งเวลาเรียนบูรณาการและการเรียนในชั้นเรียนปกติ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เราไม่เคยรับรู้เลยในชั้นเรียนปกติ

สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ในระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ครูผู้สอนสามารถนำมาปรับปรุงตัวและพัฒนาความคิดที่จะมาต่อยอดกับการสอนในชั้นเรียนปกติได้เช่นการรับฟังความต้องการของนักเรียนมาก

ขึ้น ทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนดี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

สำหรับการปรับใช้ในชีวิตประจำวันนั้น กระบวนการที่ครูจัดให้นักเรียน เรียนรู้ ทุกสิ่งที่เราหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียน สิ่งเหล่านั้นก็เกิดกับครูผู้สอนด้วยเช่นกัน เปลี่ยนครูผู้สอนได้โดยไม่รู้ตัว แม้กระทั่งกระบวนการคิดที่สามารถคิดได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน ครูได้นำสิ่งเหล่านี้ มาใช้ในการวางแผนการสอนหรือแผนการทำงานต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการคิดเหล่านี้มีผลให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกลงไปด้วยดี

13. ครูมีการจัดเตรียมงานอย่างไรในการเตรียมนำเสนอผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละครั้งผ่านกิจกรรม Fun Find Focus และรู้สึกอย่างไรหลังผ่านการนำเสนอกิจกรรมแต่ละครั้งที่ผ่านมา

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูมีการเตรียมงานตามขั้นตอนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติหรือรวบรวมเอง ตั้งแต่กิจกรรมแรกถึงกิจกรรมสรุป เช่น นักเรียนช่วยกันเสนอเรื่องหรือหัวข้อที่จะเรียนรู้ หัวข้อย่อย กำหนดกิจกรรม ระยะเวลา แหล่งเรียนรู้ สื่อ ผลงานชิ้นงาน สรุปความรู้

ครูมีการเตรียมโดยมีภาพประกอบกิจกรรม ผลงานนักเรียน นักเรียนจะเก็บรวบรวมเอง มีแผน บันทึกหลังสอน หรือพฤติกรรมนักเรียน และกิจกรรมที่นักเรียนทำร่วมกับผู้ปกครอง เช่น นักเรียนพหิษีเสื่อร่วมกับผู้ปกครอง อุปกรณ์ก็จะให้นักเรียนช่วยกันเตรียมไว้ล่วงหน้า

ครูมีความรู้สึกท้อแท้หลังจากได้เห็นรอยยิ้มของผู้ปกครอง และภูมิใจที่เห็นนักเรียนสามารถเรียนรู้และทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 การจัดเตรียมงานกิจกรรม FUN FIND FOCUS

ภาคทฤษฎี

1. เตรียมขั้นตอนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยการเขียนเป็นแผนแสดงผลงาน
2. เตรียมรูปเล่มหนังสือเล่มเล็ก ตรวจสอบคำถูก คำผิด
3. จัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม FUN FIND FOCUS ร่วมกับนักเรียน
4. จัดทำบอร์ดแสดงผลงานเกี่ยวกับภาพกิจกรรม เนื้อหา โดยนักเรียนเป็นผู้จัดทำทั้งหมด

ภาคปฏิบัติ

5. จัดหาสื่อธรรมชาติ (ดินกล้วย) อุปกรณ์อื่น ๆ แล้วตกแต่งสถานที่

6. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ในแต่ละกลุ่ม จัดเตรียมอุปกรณ์ในการทำอาหาร แต่ละประเภท จัดเตรียมป้ายแสดงผลงาน วิธีการทำ ตามสถานที่ที่นักเรียนกำหนด

ความรู้สึกหลังผ่านกิจกรรม FUN FIND FOCUS

1. ภูมิใจที่นักเรียนแต่ละกลุ่ม แต่ละคน สามารถร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างดี และสร้างสรรค์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง
2. มีความสุขที่เห็นกิจกรรมที่นักเรียนร่วมกันทำด้วยตัวของนักเรียนเอง และสัมผัสได้ถึงความสุขของนักเรียนในเวลาที่ร่วมกิจกรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ครูจะต้องดำเนินการประชุมทีมครูเองเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการจัดจะใช้อะไรเป็นจุดเด่น จะนำเสนอผลงานอย่างไร โดยใคร ใช้วิธีการใด เพื่อนำสู่การกำหนดตัวบุคคล หน้าที่ให้ชัดเจน และ นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใดมาบ้าง จะต้องนำเสนออย่างไร เป็นการเตรียมการของครูผู้สอนหรือทีมวิจัยก่อน ก่อนจะนำเสนอทางฝ่ายบริหาร และจัดประชุมนักเรียนเพื่อเตรียมการทำงานร่วมกัน ที่ผ่านมาจะเป็นบทบาทของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมผลงาน การเตรียมตัวในการถ่ายทอดผลงานออกมา การเตรียมจัดนิทรรศการผลงานนักเรียน ครูมีหน้าที่เตรียมหางบประมาณ กับสนับสนุนอุปกรณ์ที่ต้องการให้เพียงพอ คามที่นักเรียนได้นำเสนอมา เช่น กระดาษ เชือก กาว สี กรรไกร หรืออุปกรณ์อื่นๆตามต้องการ

14. ครูมีความรู้สึกอย่างไรหลังจากผ่านการนำเสนอผลงานสุดท้ายของนักเรียนในงานปิดภาคเรียนที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลงานจากการเรียนรู้แบบบูรณาการของนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูมีความรู้สึก ว่า นักเรียนจะมีความสุขมากเมื่อเขาได้ทำในสิ่งที่ตนเองเป็นคนเลือก และสามารถทำออกมาดีสังเกตได้ว่า นักเรียน ป.2 ทุกคนจะแสดง ซูดเด่นประกอบเพลง ผักได้อย่างสนุกสนาน มองแล้วนักเรียนมีความสุขครึกขึ้นใจ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ความรู้สึกในการนำเสนอผลงานของนักเรียนในวันปิดภาคเรียน ครูรู้สึกภาคภูมิใจในตัวนักเรียน และเห็นถึงศักยภาพในตัว of นักเรียน นักเรียนบางคนแสดงให้เห็นถึงกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมุ่งมั่น และอดทนในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะเกิดอุปสรรคบ้างในบางครั้ง เห็นถึงความป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และการได้เห็นนักเรียนมีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ผลงานการนำเสนอในงานปิดภาคเรียนเป็นการทำงานร่วมกันกับกลุ่มละคร ที่นำเอาผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปคิดเรื่องราวและนำเสนอตามลักษณะของนักเรียน เรื่องราว ความพร้อมของนักเรียน โดยมีการเตรียมความพร้อมกัน ซ้อมกันอย่างหนัก ในแต่ละระดับชั้นมีทั้งปัญหาบ้างในการซ้อมเช่นอุปกรณ์ไม่พร้อม การจัดหาค่อนข้างลำบากสีไฟแบล็คไลท์ หรือการทำอุปกรณ์ในการแสดงที่สะท้อนแสงได้ การเตรียมอุปกรณ์ประกอบฉากของแต่ละระดับ การหาเพลงที่เหมาะสมเป็นการทำงานที่ค่อนข้างยากแต่

ทุกคนทั้งนักเรียนและครูต่างตื่นเต้นอยากเห็นภาพจริง อยากให้ถึงวันแสดงจริงๆ ยิ่งบางชั้นเรียนต้องมีการซ่อมไฟซ้อมใหญ่ก่อนการแสดงและต้องหาอุปกรณ์ประกอบเช่นภาพ เพลงผ่าน โปรเจคเตอร์ยังตื่นเต้น การทำงานเป็นทีมทั้งนักเรียนและครูเกิดขึ้นโดยไม่ต้องสงสัย เมื่อถึงวันแสดงจริงผู้ปกครองที่เข้าร่วมเกือบ 400 คนได้ชมโคมการแสดงต่างมีความสุข กับความสามารถของลูกๆ ยิ่งการแสดงที่ใดยังมีความสำคัญ มีการโชว์แสดงสี่เสียงอย่างน่าทึ่งจริง เป็นความประทับใจของทุกคนโดยเฉพาะนักเรียนที่แสดงและคณะครูที่ฝึกซ้อมเป็นกำลังใจให้ทุกคนต่างมีความสุข และประทับใจกับผลการเรียนรู้บูรณาการที่ถูกถ่ายทอดออกอย่างมีคุณภาพผ่านกระบวนการละคร

15. ครุคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการมีข้อดีและข้อด้อยอย่างไร และจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการมีข้อดี คือ เนื้อหาสาระที่จะเรียนมาจากความต้องการของนักเรียน นักเรียนออกแบบกิจกรรมเอง มีการวางแผนล่วงหน้า นักเรียนมีความสุขในการเรียนสนุกกับกิจกรรมมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ปกครอง มีการสื่อสารมากขึ้น

ข้อด้อย คือ นักเรียนได้เรียนรู้แต่ไม่ได้มีการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

- เน้นให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์
- การรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง
- นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียน รู้ความต้องการของตนเอง ว่าต้องการศึกษาหรือต้องการทราบเรื่องราวในเรื่องใด
- การทำงานเป็นกลุ่ม ความสามัคคีของหมู่คณะ
- ความอดทน ระเบียบ อดสาหะ และการให้อภัย
- ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- ครูและนักเรียนเฝ้าหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อเนื้อหาสาระต่อเหตุการณ์ และมีความเป็นสากล

ข้อด้อยของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

- เวลาในบางช่วงไม่เอื้ออำนวย เพราะมีกิจกรรมภายนอกเข้ามา ทำให้ต้องเลื่อนกิจกรรมออกไป

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ข้อดี ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การจัดกิจกรรมการสอนไม่เป็นแบบทำเพราะเป็นหน้าที่รับผิดชอบแต่เป็นแบบเต็มใจทำ ทำด้วยความรู้สึกดี ๆ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนกับครูมีความใกล้ชิดต่อกันเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลดีหลายประการ เพราะความสัมพันธ์ที่ดีจะส่งผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและดีต่อการรับรู้ของนักเรียนด้วยเช่นกัน

ครูต้องมีศาสตร์และศิลป์เป็นอย่างดี นั่นหมายถึงครูต้องมีความรู้(ศาสตร์)มากพอและความรู้เหล่านั้นไม่ใช่ความรู้ที่อยู่แค่ในสาระที่ตนสอนเท่านั้น แต่ครูต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอทำให้ครูมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา มองหานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ ไม่ล้าสมัย

ครูต้องเป็นนักวางแผน (ศิลป์) ครูต้องมีศิลปะในการอยู่ร่วมกันของครูและนักเรียน ครูต้องเป็นผู้คาดการณ์ที่มองอนาคตว่าจะเกิดปัญหาอะไรเพื่อจัดสถานการณ์ให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างนักคิดนักวางแผนทำให้ครูมีโลกทัศน์ที่ดีในการดำเนินการต่าง ๆ

ข้อเสีย ครูต้องทำงานหนักขึ้นและเวลาไปบดบังการเรียนปกติ

16. ครูคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการในโรงเรียนศรีนครินทรวิทยานูเคราะห์มีอะไรบ้าง และจะมีวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไรบ้าง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทรวิทยานูเคราะห์ เนื่องจากมีกิจกรรมภายนอกตารางที่กำหนดไว้มาเป็นเวลาเรียนทำกำหนดไว้ จึงส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง วิธีการแก้ไขปัญหาคือลดกิจกรรมบางกิจกรรมออกบ้าง จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

- งบประมาณ ในการจัดหาสื่อ ในกิจกรรม FUN FIND FOCUS ครูและนักเรียนต้องจัดหา งบประมาณกันเอง

- สื่อเทคโนโลยี ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม เช่น INTERNET ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล บางครั้งไม่สามารถใช้งานได้เช่น โทรศัพท์ ประกอบเครื่องเล่นวีดิทัศน์เสียเกินไป บางครั้งภาพไม่ชัดเจน

- กิจกรรมจากภายนอก เช่น กิจกรรมจรที่เข้ามาไม่ได้อยู่ในแผนงาน ทำให้เกิดผลกระทบกับการเรียนบูรณาการ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นปัญหาเรื่องสื่อที่ไม่ค่อยพร้อมโดยเฉพาะช่วงการจัด FUN FIND FOCUS ยังขาดการสนับสนุนที่ดีเท่าที่ควร แนวทางแก้ ต้องมีการพูดคุยกันกับฝ่ายบริหารให้มีส่วนร่วมทั้งกระบวนการคิด และบริหารจัดการ เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมของครูให้มากกว่าที่ผ่านมาที่ผ่านมาอาจมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเท่านั้นแต่ยังขาดการส่งเสริมที่ดี

ด้านผู้ปกครองมีคำถามดังต่อไปนี้

สำหรับกิจกรรมถอดการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ได้จัดการประชุมขึ้นในงานวิชาการอำเภอทวิ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมในลักษณะการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ และการจัดนิทรรศการในคืนของโรงเรียนเอง ตอนเวลาประมาณ 18.30 น. – 20.00 น. โดยประมาณ

ได้มีการเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมพูดคุยการเรียนรู้ของลูกผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ชื่องานว่า “จิตเขาเสวนาการเรียนรู้ของลูก” มีผู้บริหาร โรงเรียนทั้งสองท่านเข้าร่วมฟัง ครูแบ่งกันเป็นสองช่วงชั้นคือช่วงชั้นที่ 1 และ 2 มีครูธีรวัฒน์ ทองเสนอ กล่าวทักทายเปิดการเสวนา ร่วมกันตัวแทนจาก สกว.คือ คุณรัชก (พีนก) และคุณคณิตา นวสันชัย กล่าวขอบคุณผู้ปกครองเมื่อจบการพูดคุยซึ่งมีผลการพูดคุยกันดังนี้

1. ผู้ปกครองทราบหรือไม่ว่าลูกเรียนบูรณาการ เพื่ออะไร มีเป้าหมายอย่างไร?

คุณแม่น้องหลิว : ทราบเกี่ยวกับการเรียนบูรณาการของลูกและรู้ว่าลูกมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังได้เรียนบูรณาการ

คุณแม่น้องแก้ว : ลูกได้พูดถึงเรื่องภาวะโลกร้อนให้ฟังอยู่บ่อย ๆ เมื่อลูกได้เห็นเหตุการณ์ที่มีผลทำให้เกิดภาวะโลกร้อนเช่นเมื่อเห็นมีการเผาขยะ

คุณแม่น้องแนนบี้ : ได้ทราบเรื่องการเรียนบูรณาการของลูก คุณแม่จะมีปัญหากับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของลูกนั้นเพราะลูกโตขึ้นอย่างเร็ววัยรุ่นอาจจะมีผลซึ่งเป็นเพราะช่วงวัยของเค้า ซึ่งสังเกตว่าเค้าจะเงียบขึ้นไม่ค่อยคุยกับคุณแม่เหมือนตอนเด็ก ๆ มีพฤติกรรมเก็บตัวมากขึ้น

คุณแม่น้องกริม : หลังจากที่ถูกได้เรียนบูรณาการสังเกตว่าลูกได้นำมาปฏิบัติใช้ที่บ้านบ้าง

คุณแม่น้องรุ่ง : รู้สึกเสียดายในเรื่องกิจกรรมที่โรงเรียนบางครั้งคุณแม่ไม่ว่างมาร่วม น้องรุ่งเองจะไม่ค่อยเล่าเหตุการณ์อะไรให้ฟังคุณแม่ต้องชวนคุยเอง ถ้ามองอาจจะเห็นเพราะน้องโตแล้วค่อนข้างจะเก็บ

คุณแม่น้องเฟิร์น : เนื่องจากน้องเฟิร์นเป็นคนไม่ค่อยมั่นใจในตัวเองรวมไปถึงกลัว จึงอยากให้ทางโรงเรียนช่วยปรับในเรื่องนี้

คุณแม่น้องเอ็ง : ได้ทราบเรื่องการเรียนบูรณาการของลูกเรื่องขยะจากลูกและสังเกตว่าลูกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างและลูกเคยโดนปรับเงินเรื่องกิจกรรมขยะแต่เป็นคนอื่นทิ้ง น้องได้มีการปรึกษาคุณแม่บ้างในเรื่องการซื้อ-ขาย ขยะ

คุณแม่น้องปิก : ในช่วงวัยของน้องตอน ป.1-3 จะเชื่อฟังครูและพ่อแม่ แต่เมื่อโตขึ้นจะพูดคุยกับพ่อแม่ น้อยลงแต่ในกิจกรรมบูรณาการลูกจะชอบ

คุณพ่อน้องหนู่ม : น้องหนู่มมีความประพฤติดีกว่าในกลุ่มพี่น้องจะรักษาความสะอาดมากกว่าในกลุ่มพี่น้อง น้องจะมีนิสัยเรียบร้อยการทำงานแต่ละอย่างไม่ต้องใช้แค่น้องจะรับผิดชอบทำเองหมด

คุณแม่น้องแป้ง : น้องจะเก็บขยะไว้จะสะสมไว้เพื่อหวังจะขายเพราะลูกพูดอยู่บ่อย ๆ ว่าขยะมีค่า

2.มุมมองเรื่องบูรณาการกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง

คุณแม่น้องตอง : อยากให้มีกิจกรรมบูรณาการต่อไปอีก เพราะลูกได้รู้จักแยกขยะ

คุณพ่อน้องหนู่ม : อยากให้โรงเรียนปลูกฝังเรื่องนี้ต่อไปเพราะพฤติกรรมของลูกได้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนได้ปลูกฝังเด็กได้ดีแล้วและเน้นย้ำให้รักษาการปลูกฝังอย่างนี้ต่อไป

คุณแม่น้องปิ๊ก : อยากให้มีการส่งเสริมกิจกรรมรูปแบบนี้ต่อไป โดยทางบ้านก็ได้ส่งเสริมแบบนี้กับลูกอยู่เหมือนกัน

คุณแม่น้องกริม : อยากให้มี ธนาคารขยะและเด็กจะได้มีการนำขยะจากที่บ้านมาเข้า ธนาคารขยะลูกๆ ทำที่โรงเรียนดีแล้วเมื่อกลับถึงบ้านไม่ได้ทำอยากให้มีการทำเป็นสมุดบันทึกการทำกิจกรรมและมีคู่มือเช็คเพื่อเป็นการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

คุณแม่น้องรุ่ง : การสอนแบบบูรณาการลูกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างจากนิสัยขี้อายลูกจะมีความกล้ามากขึ้นเพราะลูกได้มีกิจกรรมในการแสดงออกมากขึ้นและอยากให้ฝึกฝนจนเป็นนิสัยเพื่อจะลูกจะได้นำไปใช้ที่บ้านได้

3.วิธีการใดจะปลูกฝังให้เป็นนิสัยถาวรของลูก

คุณแม่น้องรุ่ง : อยากให้มีการติดตามสอบถามเรื่องกิจกรรมของลูกผ่านผู้ปกครอง

คุณแม่น้องเฟิร์น : อยากให้มีการบันทึกการดำเนินกิจกรรมของลูกและขยายผลไปสู่ชุมชนให้เด็กมีการรับขยะจากชุมชน,จากบ้านใกล้ ๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ไปในตัว คุณแม่พอใจในกิจกรรมลักษณะนี้อย่างยิ่ง

คุณแม่น้องกั้ง : อยากให้เพิ่มความสะดวกบริเวณโรงเรียนและตัวอาคารไม่เฉพาะขยะแต่รวมไปถึงโรงอาหาร,ห้องน้ำ ส่วนเรื่องโครงการดีแล้วแต่อยากให้เพิ่มความสะดวกอย่างอื่นมากขึ้น

คุณแม่น้องชัทเทมส์ : อยากให้ลูกดูแลความสะอาดของตัวเองก่อนแล้วจึงค่อยขยายพื้นที่ออกไปแต่ในโรงเรียนคืออยู่แล้วพอถึงบ้านก็จะไม่ค่อยทำ

คุณแม่น้องพังก : น้องมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นรับผิดชอบมากขึ้น สามารถดูแลน้องแทนแม่เวลาแม่ได้อยู่ได้

คุณแม่น้องโอห์ม : อยากให้โรงเรียนปรับปรุงเรื่องความสะอาดห้องน้ำมากขึ้นเพราะบางครั้งน้องเข้าค่ายไม่ได้รับความสะอาด

คุณแม่น้องตอง : ลูกมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเรื่องรักษาความสะอาด เช่นคุณแม่สังเกตเห็นว่าเวลามีเปลือกขนมแต่ไม่มีที่ทิ้งขยะลูกก็จะเก็บไปทิ้งที่ที่มีถังขยะ

4.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอะไรบ้างได้ช่วยเหลือสนับสนุนเรื่องใดบ้างในกิจกรรมบูรณาการของลูก?

คุณพ่อน้องหนุ่ม : คุณพ่อ-คุณแม่บางครั้งไม่มีเวลาเนื่องจากภาระกิจหน้าที่

คุณแม่น้องหอม : คุณแม่มองว่ากิจกรรมได้แรงกระตุ้นเสริมจากรุ่นต่อรุ่นเพราะรุ่นพี่ได้ทำมาก่อนหน้านี้และรุ่นน้องก็ประพฤติตามในแง่ดี ๆ

คุณแม่น้องแป้ง : มีส่วนร่วมตลอดในการทำกิจกรรมของลูก คุณครูสามารถโทรหาคุณแม่ได้ตลอด 24 ชั่วโมงและจะมาเข้า

ร่วมกิจกรรมตลอดถ้าไม่ติดภารกิจอะไรแต่มาช่วงหลังคุณแม่สามารถทุ่มตรงนี้ให้น้องแป้งได้เพราะคุณแม่เองมีเวลาว่างเยอะขึ้น น้องแป้งเองก็มีความรับผิดชอบมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดคุณแม่สังเกตพฤติกรรมลูกอยู่เสมอ

คุณแม่น้องโอห่ม : ทุกๆกิจกรรมจะเข้าร่วมตลอดเวลามีปัญหาคุณแม่ก็จะปรึกษาคูณ้อยตลอด

คุณแม่น้องชีเกมส์ : ส่วนใหญ่จะให้ลูกเป็นคนตัดสินใจเองมากกว่าแต่คุณแม่จะคอยดูอยู่ห่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องธรรมะคุณแม่จะปลูกฝังลูกโดยการชวนลูกไปวัดกับคุณแม่ โดยจะมีการพูดคุยเพื่อเปรียบเทียบพร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบ, ปลูกฝังสภาพจิตใจผนวกกับการเรียนการสอนเหมือนเป็นการให้อาหารทางใจในเวลาเดียวกันโดยให้ลูกได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นการสร้างความอ่อนโยนให้กับเด็กไปในตัว

คุณแม่น้องทิน : เห็นด้วยในเรื่องคุณธรรมในเด็กเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมในเด็กเพื่อให้คิดเป็นนิสัยไปจนโตดังนั้นถูกแล้วที่ตะปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็กเพราะเมื่อโตขึ้นจะเปลี่ยนพฤติกรรมยาก

คุณแม่น้องเบมบี้ : มีส่วนร่วมตลอดในกิจกรรมของลูก

คุณแม่น้องกิ้ง : มีส่วนร่วมในเรื่องให้ข้อมูลกับลูก เรื่องธนาคารขยะเห็นว่าเป็นเรื่องที่โรงเรียนทำดีแล้วขอยกตัวอย่างที่โรงพยาบาลที่คุณแม่ได้ทำงานอยู่ซึ่งบางครั้งก็มีปัญหาขยะอยู่บ้าง เรื่องคุณธรรมในเด็กส่วนตัวคุณแม่เองเมื่อมีเวลาหรือช่วงวันสำคัญๆทางศาสนาก็จะพาลูกมาที่ศูนย์ฯตลอดโดยเฉพาะช่วงวันเกิดลูกก็จะพาลูกมาทำบุญ, ฝังธรรมะทุกปี

ป้าน้อง : เห็นด้วยกับการฝึกธรรมะให้เด็กและอยากฝากผู้ปกครองทุกๆท่านได้นำลูกไปวัดบ้างเมื่อมีโอกาสและเวลา

คุณแม่น้องหลิว : ส่วนใหญ่คุณแม่ก็เข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนร่วมกับลูกโดยตลอดแต่ก็มีบ้างที่มีธุระเรื่องคุณธรรมคุณแม่ก็สอนลูกตลอดปลูกฝังเรื่องนี้ควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ลูกโตขึ้นเป็นคนดี

คุณแม่น้องเอ็ง : ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของลูกตลอดโดยเมื่อมีกิจกรรมลูกก็จะบอกล่วงหน้าเสมอ

คุณแม่น้องป๊าก : มีส่วนร่วมกับลูกตลอดแต่ก็มีบ้างที่ดิฉันจะคุณแม่จะให้อิสระทางความคิดกับลูกมากจะให้ลูกคิดเองตัดสินใจเองโดยคุณแม่จะคอยเสริมถ้าเป็นเรื่องที่ดีแต่ถ้าเรื่องไหนไม่ดีก็จะคอยให้คำชี้แนะคุณแม่ขอเสนอแนะอยากให้ปลูกฝังกิจกรรมอย่างนี้ตั้งแต่เด็กเรียนอนุบาลเพราะจะติดตัวไปจนโต

ผู้ปกครองพุดเสริม : ได้ไปเจอมากับตัวเองเรื่องนักเรียนที่ไปสอบที่มอ.หาดใหญ่เป็นนักเรียนระดับประถมที่ชอบหนังสือติดตัวไปอ่านอสอบเยอะมาก ๆ ผู้ปกครองเห็นแล้วถึงกับตกใจและคิดว่า “สมัยนี้เค้าเรียนแข่งขันกันขนาดนี้เลยหรือนักเรียนตอนที่ยังสอบเอ็นทรานท์ยังไม่อ่านมากขนาดนี้เลย นี่ขนาดว่ายังเด็กอยู่ก็ต้องพกตำราเรียนขนาดนี้เลย” เห็นแล้วรู้สึกเป็นห่วงลูกตัวเองกลัวลูกจะเหนื่อยและมองว่าที่ อ.นาทวีนี้โรงเรียนศรีนครินทรวิทยาสุนทรราชบุรีเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดของลูกและเสริมอีกว่า ผู้ปกครองทุกท่านไม่ควรจะปิดกั้นความคิดของลูกในการเรียนหรือการเลือกโรงเรียนเพื่อจะสอบเรียนต่อเพราะลูกมีความคิดที่จะเรียนในคณะที่แตกต่างกัน

พี่นก : ได้เพิ่มเติมข้อเสนอแนะว่า การที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอยากให้การศึกษาแบบบูรณาการเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งหมด

ผู้ปกครอง : ในตอนแรกไม่เข้าใจเหมือนกันว่าคุณครูได้เชิญผู้ปกครองมาทำอะไรในงานนิทรรศการวันนี้แต่เมื่อได้รู้รูปแบบกิจกรรมที่ผ่านมาเมื่อครูก็เข้าใจ พอใจกับการจัดกิจกรรมเสวนาในครั้งนี้มากและอยากให้มีการเสวนาอย่างนี้ต่อไปอีกและคุณแม่ก็จะให้ความร่วมมือมาเข้าร่วมถ้ามีเวลาว่าง

คุณพ่อน้องหนู่ม : คุณพ่อเองค่อนข้างหนักใจในเรื่องการเรียนต่อของลูกอยากให้ลูกได้เรียนต่อในที่ที่ดี ๆ แต่รู้สึกว่าลูกเองไม่เครียดในเรื่องนี้ลูกบอกเรียนที่ไหนก็ได้ “ถ้าสอบไม่ได้ที่ไหนจะเรียนที่ จ.ช.ก็ได้” ซึ่งคุณพ่อเองได้นำลูกไปเข้ากวศวิชาเพื่อให้ลูกมีการพัฒนาในเรื่องความสามารถในการสอบเพราะจากที่ได้นำลูกไปกวศวิชาที่ทราบ ว่า ลูกคนอื่นๆ เค้าเรียน ป.6แต่ที่กวศวิชาได้อาข้อสอบที่เป็นเนื้อหาของชั้นมัธยมปีที่ 3 มาให้ลองทำและฝึกทำซึ่งคุณพ่อมองว่าถ้าไม่นำลูกเข้ากวศวิชาที่จะไม่สามารถแข่งขันได้กับคนอื่นๆ

ครูใหญ่พุดเสริม : การนำเด็กไปกวศวิชาหรือเน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปไม่ใช่ทางที่ดี เพราะหลายๆอย่างของเด็กต้องพัฒนาควบคู่กันไปไม่ใช่แค่ด้านวิชาการ โดยละทิ้งกิจกรรมไปเพราะจะทำให้เด็กโตขึ้นขาดซึ่งพัฒนาการอีกด้าน และเรื่องการหาที่เรียนให้ลูกก็ควรเปิดกว้างไม่จำเพาะเจาะจงเกินไปถึงเฉพาะแค่โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งแต่อยากให้ผู้ปกครองมองโรงเรียนอื่น ๆ บ้างเพราะคิดว่าการเรียนที่ไหนๆ ก็มีข้อดีแตกต่างกันไป

ครูรัตน์ : กล่าวขอบคุณท่านผู้ปกครองพร้อมปิดการเสวนา

ด้านกลุ่มละครมะขามป้อม(กระจัดริดเคิม)มีคำถามดังต่อไปนี้

กลุ่มละครมะขามป้อม (กลุ่มกระจัดริดเคิม) เข้ามาจัดเตรียมความพร้อมเพื่อแสดงผลการเรียนรู้ของนักเรียนในรูปแบบต่างๆ ปลายปีในกิจกรรมวันปิดภาคเรียน ซึ่งกลุ่มดังกล่าวเข้ามา พูดคุยกับคุณครูและทำความเข้าใจกับนักเรียน แต่ไม่มีอุปสรรคในการเข้ากับเด็กๆ เพราะเด็กคุ้นเคย

กับพี่สน(สนธยา สุขญา)ผู้เขียนบทละครทีวี ซึ่งเคยเข้ามาในยุคแรกๆ เช่นกัน จึงทำงานกันง่าย เก็บผลงานนักเรียน แต่ละชั้นไปศึกษาเพื่อจะให้เด็กถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้ได้ตรงประเด็นมากที่สุด เมื่อได้สิ่งที่คิดได้ตรงกับความต้องการของนักเรียน จึงดัดแปลงเป็นบทละคร หรือกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แสดง....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แสดง....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดง....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แสดง....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แสดงร้องเพลงประสานเสียงประกอบทำทางโดยใช้มือเป็นหลัก พร้อมชุดแต่งกายที่น่าสนใจ

แสงสี เสียงที่พร้อมดูน่าสนใจมากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงละครหุ่นเงาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน ซึ่งการแสดงดังกล่าวเป็นที่ชื่นชอบของผู้ปกครองที่เข้าชมงาน ร่วม 400 คน เนื่องจากเป็นกิจกรรมใหญ่งานปิดภาคเรียน และแสดงความยินดีกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นอนุบาล 3 และประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการพูดคุยแลกเปลี่ยนดังนี้

1. พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในการเตรียมความพร้อมกิจกรรมละครปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง ท่านพบเจอสิ่งใดบ้างเป็นกรณีพิเศษ ยกตัวอย่าง(เล่าให้ฟัง)

เด็กมีความกระตือรือร้นในการแสดง และสนุกในการเข้าร่วมกิจกรรม...อยากทำกิจกรรมไปอีกอย่างต่อเนื่อง...

2. ทักษะกระบวนการทำงานด้านการเตรียมการ กรรวางแผนการทำงานของนักเรียนเป็นอย่างไร ท่านมีวิธีการกระตุ้นเด็กอย่างไร

เตรียมงานโดยการหาข้อมูลร่วมกับคุณครู ว่าแต่ละชั้นเรียนมีการเรียนเรื่องใด และมีกิจกรรมใดบ้างที่เป็นผลงานของเด็ก เพื่อนำมาพัฒนาเป็นการแสดง....หลังจากนั้นก็วางแผนว่าการแสดงแต่ละชั้นจะเป็นอย่างไร พยายามไม่ให้เป็นการแสดงที่ซ้ำกัน เพื่อสร้างความน่าสนใจและการติดตามชมของผู้ชม.... และออกแบบการแสดงแต่ละชั้น ให้เหมาะสมกับวัย เช่น...เด็กประถมต้น ก็เน้นที่การเล่นละครนิทาน การเต้นรำ....ประถมปลาย ก็เน้นที่ละครเวทีสร้างสรรค์ และการร้องเพลง การนำเสนอที่น่าสนใจขึ้น....

ใช้วิธีการกระตุ้นเด็ก ด้วยรูปแบบการแสดงที่เด็กไม่เคยเห็น หรือไม่เคยเห็นมาก่อน อย่างเช่น เลือกใช้เทคนิค ละครเรื่องแสง เพื่อสร้างความตื่นตาตื่นใจ นอกจากนั้นแล้ว ก็จะใช้เกมทางละคร ในการสร้างความสนุกสนานในการฝึกซ้อมการแสดง

3. ท่านค้นพบอะไรจากชิ้นงานหรือข้อมูลใด นักเรียนและคุณครูที่นำไปสู่การตัดสินใจในการกำหนดเรื่องราวให้เหมาะสมกับแต่ละระดับชั้นเรียน

ค้นพบว่าเด็กประถมต้น ควรออกแบบการแสดงที่เกี่ยวกับนิทาน การเดินรำ เด็กจะมีความสุข และมีความสามารถที่ทำให้เขามั่นใจในตัวเอง และทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ได้ดี ส่วนประถมปลาย เน้นการแสดงที่ใช้ความสามารถมากขึ้น ใช้เทคนิคแปลกตา ที่ไม่เคยเห็น จะทำให้เด็กอย่างมีส่วนร่วมในการแสดง รวมทั้ง ต้องอธิบายและบอกประโยชน์ที่เด็กจะได้รับการการแสดงนั้น เพื่อให้เด็กได้ค้นพบคุณค่าในชิ้นงานที่เด็กแสดง และมีส่วนร่วม

4. นักเรียนมีความกล้าในการแสดงออกเป็นอย่างไร ในแต่ละระดับชั้น มีปัญหาอย่างไรบ้าง ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

โดยรวมเด็กมีทั้งกล้าแสดงออก และไม่กล้าแสดงออก ถ้าวาครั้งครั้ง แก้ปัญหาด้วยการเล่นเกม และทำให้เขามั่นใจ การแก้ปัญหาที่เด่นชัดที่สุดคือ เลือกให้เด็กได้แสดงในบทบาทที่เหมาะสมกับความสามารถของตัวเอง....ทำให้เด็กมีความมั่นใจ และกล้าที่จะแสดง.....

5. ท่านค้นพบสิ่งใดบ้างในตัวนักเรียน แต่ละชั้นเรียน เป็นอย่างไร ดี หรือไม่อย่างไร

แตกต่างกันไป เริ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่1ที่เด็กจะตั้งใจซ้อม และร่วมมือดี คุณครูก็คอยช่วยควบคุม แต่ก็มีเด็กที่ขี้เกียจ ไม่ตั้งใจ ก็ใช้เกมมาล่อ และต้องไม่ซ้อมนานเกินไป.... ชั้นประถมศึกษาปีที่1-2 เด็กชอบการเดินรำ จึงออกแบบให้เหมาะกับเด็ก เด็กก็มีความสุขในการแสดง ชั้นประถมศึกษาปีที่3 ให้เด็กเดินแบบ เด็กกลุ่มหนึ่งก็สนุกสนานในการคิดออกแบบท่าทางเอง แต่ยังขาดวินัยเรื่องการทำงานร่วมกัน เด็กส่วนใหญ่เอาแต่ใจตัวเอง จึงต้องคอยควบคุมมากขึ้น ชั้นประถมศึกษาปีที่4 เด็กมีความตั้งใจ เด็กกลุ่มนี้มีจำนวนไม่มากนัก ทำให้ทำงานได้ง่าย และเด็กแต่ละคนก็มีความสนใจที่ตัวเองชอบ จึงจัดหมวดหมู่ให้เด็กทำงานที่ใจรัก เช่น เล่นดนตรี เล่นละคร ปัญหาตอนแรกคือนักแสดงเอกไม่ยอมแสดง จึงเปลี่ยนตัวแสดง ทำให้ทุกคนได้ทำในสิ่งที่ชอบ ก็ทำให้มีความสุข ชั้นประถมศึกษาปีที่5 เด็กจะขาดทักษะเรื่องการแสดง ทำให้ส่วนมากจะเขินอาย จึงใช้วิธีเอาเด็กที่กล้าแสดงออกมาเป็นตัวแทน ในการเล่าเรื่อง ร้องเพลง และให้คนอื่น ๆ ร่วมทำท่าทางประกอบ และใช้เวลาในการสอนมากขึ้น เพราะการแสดงชุดนี้นั้นความพร้อมเพรียง การแสดงชั้นประถมศึกษาปีที่6 นำเสนอเทคนิคเรื่องแสง ทำให้มีความแปลกใหม่ เด็กสนใจ แต่มีปัญหาคือ เด็กขาดวินัย เพราะต้องไปจัดการเรื่องเรียนต่อ และโตแล้ว ไม่ค่อยสนใจทำงานรับผิดชอบ ก็ต้องเข้มงวด และโน้มน้าวให้เด็กเห็นความสำคัญของการแสดง และความพิเศษของพวกเขา หลายคนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และเมื่อได้นำมาซ้อมการแสดงใหญ่ ทำให้เด็กเห็นผลงาน เด็กตื่นเต้นและมีความสุข ก็มีใจที่อยากทำงานออกมาให้ดี.....

6. ท่านคิดว่า การที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผ่านกระบวนการละคร มีส่วนดีหรือไม่คืออย่างไรบ้าง และกิจกรรมเหล่านี้จะพัฒนาผู้เรียนได้อย่างไรในอนาคต

คืออย่างแน่นอน เพราะเป็นการพัฒนาที่ตัวเด็กโดยตรง ทำให้เห็นทั้งความคิดทางสร้างสรรค์ และการแสดงออกทางร่างกาย และที่สำคัญ เด็กทำงานเป็นทีมได้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเอง กล้าพูด กล้าคิด ซึ่งกระบวนการละครเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เด็กเป็นชายเช็นเตอร์(Child Center)อย่างแท้จริง

7. จากการร่วมทำงานกับนักเรียน นักเรียนระดับใดสามารถจัดการได้ง่าย ระดับใดจัดกิจกรรมได้ยาก เพราะเหตุใด จะเสนอแนะกิจกรรมใดให้เหมาะกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

การทำงานกับระดับประถมต้น จะทำให้ง่าย เพราะเด็กมีจินตนาการ และสนุกกับกิจกรรม ยิ่งถ้าครูประจำชั้นคอยควบคุมดูแล การทำงานจะง่ายขึ้นมาก... แต่การทำงานกับเด็กประถมปลาย จะทำยากกว่า เพราะเด็กจะเริ่มเป็นตัวของตัวเอง และเริ่มแบ่งเพศ ทำให้ไม่ค่อยเชื่อฟัง และไม่กล้าแสดงออก แต่ถ้าพูดจาโน้มน้าวได้สำเร็จ ก็จะสามารถทำได้เร็ว...จากการทำงานที่ผ่านมา เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 จะถือว่าทำงานได้ง่ายที่สุด เพราะเด็กไม่มากเกินไป และเด็กเองก็ชอบรับฟังเงื่อนไข และตั้งใจในการซ้อมมาก

8. ท่านค้นพบคุณธรรม จริยธรรมใดบ้างที่นำจะเกิดผลจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการให้กับนักเรียนและส่งผลได้ชัดเจน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

คุณธรรมเรื่องน้ำใจ เด็กคอยช่วยเหลือคนอื่น หรือช่วยเหลือให้การแสดงดำเนินไปได้ด้วยดี การ

ช่วยเหลือในการทำฉาก ทำอุปกรณ์การแสดง หรือแม้แต่คุณธรรมเรื่องการให้อภัย เพื่อนทำผิดพลาดก็ให้อภัย ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเด็กๆ มีเป้าหมายเดียวกัน รู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร เค้จึงถือว่าเป็นงานของกลุ่ม ของโรงเรียน ไม่แบ่งแยก ไม่เห็นแก่ตัว

9. นักเรียนรุ่นที่ผ่านมา มีความกล้าในการสื่อสาร การแสดงออก ความเป็นผู้นำ ผู้ตาม อย่างไรจากที่ท่านได้สัมผัสกับนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกันและหากให้เปรียบเทียบกับในอดีต รุ่น 2-3 แตกต่างกันมากน้อยอย่างไร

รุ่นนี้ถือว่ามีความกล้าแสดงออกปานกลาง เพราะคนที่กล้าแสดงออกจะโดดเด่น แต่อีกหลายคนก็ไม่กล้าแสดงออก..... ถ้าเทียบกับที่ผ่านมา รุ่นก่อนจะกล้าแสดงออกมากกว่านี้ เพราะนักเรียนกลุ่มนั้นได้ทำกิจกรรมมากกว่า และต่อเนื่อง เด็กรุ่นก่อนๆได้เป็นทั้งนักดนตรี เป็นวงใหญ่ เป็นนักกีฬา เป็นนักกิจกรรม

ของโรงเรียน มีหลายโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนบ่มเพาะให้เด็กกล้าแสดงออก เชื่อมั่นใจตัวเอง

10. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านกระบวนการละครน่าจะเหมาะสมกับเด็กในปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด

เหมาะสม เพราะปัจจุบันนี้ การศึกษาของกระทรวงมุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งกระบวนการละคร เป็นการให้เด็กได้พัฒนาตัวเอง รู้จักตัวเอง รู้จักผู้อื่น ปัจจุบันมีพื้นที่ให้เด็กได้แสดงออกมากขึ้น หากเด็กได้เรียนรู้เป็นกระบวนการก็จะส่งเสริมเด็กได้มากขึ้น นอกจากนั้นแล้ว กระบวนการละคร ช่วยเปิดพื้นที่ให้กับเด็กที่มีความสามารถทางด้านสร้างสรรค์ เพราะเด็กบางคนไม่ได้เก่งทางด้านวิชาการ ก็จะทำให้เด็กมั่นใจ ค้นพบคุณค่าในตัวเองได้....

11. ท่านรู้สึกอย่างไรบ้างกับนักเรียนในการได้ร่วมกันทำงานระยะประมาณ 3 สัปดาห์ ท่านจะสะท้อนอะไรถึงนักเรียน และครูผู้สอนบ้าง

เด็กให้ความร่วมมือดีมาก และมีพัฒนาการที่ดี ทำให้สนุกในการคิดกิจกรรมและการฝึกซ้อม และอยากให้เด็กได้พัฒนาการแสดงอย่างต่อเนื่อง ขอฝากให้ครูนำกิจกรรมละครที่ได้เห็น ไปใช้กับเด็กอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนเด็กต่อไป...

12. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทร์ ในมุมมองของท่านจากการได้สัมผัสและเรียนรู้ร่วมกับเด็กคิดว่าควรเป็นอย่างไร

ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กเองก็ต้องการกิจกรรมเช่นนี้ และหาความหลากหลายของกิจกรรม เช่น การร้องเพลง คอนเสิร์ต กีฬา การแสดง ภาระ เพื่อ让孩子ได้ค้นพบในสิ่งที่ตัวเองต้องการ

13. ปัจจัยที่คิดว่าควรสนับสนุน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีความสมบูรณ์ควรประกอบด้วยอะไรบ้างอย่างไรทำไม ควรให้ครูเข้าใจการสอนแบบบูรณาการ และนำวิทยากรบูรณาการมาอบรม หรือเข้ามาจัดกิจกรรมเป็นตัวอย่างให้ครูเห็น โดยมุ่งเน้นการสอนบูรณาการแบบ

หลากหลาย ครูจะได้เลือกนำมาใช้ให้เหมาะกับตัวครูเอง ซึ่งครูเป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรมหากครูไม่เข้าใจการสอนแบบบูรณาการก็ไม่เกิดประโยชน์

6. สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เปลี่ยนไป

จากการจัดกิจกรรมบูรณาการในปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านมามีคุณครูมีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะเวลาจัดกิจกรรม ซึ่งมีผลการสังเกตที่ครูได้บันทึกไว้ในบันทึกหลังสอน ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้การทำงานด้านการเรียนรู้ ได้พัฒนาขึ้นไปอีก และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เช่น ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม ขาดความทุ่มเทในการทำงาน ขาดการบริหารจัดการกลุ่มครูต้อง ให้นักเรียนร่วมกันคิดแก้ปัญหา ให้การทำงานเดินหน้าไปได้ นักเรียนจึงพัฒนาพฤติกรรม

การทำงานดีขึ้น อีกทั้งมีความร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้น สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปกติ การจัดกิจกรรม Fun Find Focus โดยนักเรียนมีส่วนร่วม

ร่วมในการคิด การวางแผน และการทำงานตลอด นักเรียนเพิ่มความกล้าแสดงออกชัดเจนมากขึ้นผ่านการรายงานผล การเล่น การแสดง ก่อนเรียนบูรณาการครูจะนำเกมให้นักเรียนได้เล่น เป็นการเพิ่มความกล้าในการแสดงออก จนส่งผลถึงการนำผลการเรียนรู้ของนักเรียน นำเสนอโดยนักเรียนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน การแสดงละคร การนำเสนองานต่อในที่ประชุมของคณะครูโดยนักเรียน

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการดังกล่าวแล้วนักเรียนนำความรู้ความสามารถที่มีแสดงผลต่อเนื่องเช่น การดูแลความสะอาดในโรงเรียน มีพฤติกรรมรักความสะอาด รักสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ช่วยกันอย่างร่วมแรงร่วมใจในการดูแลสภาพแวดล้อม มีการทำงานกลุ่มต่อเนื่องเช่น การรับซื้อขยะของนักเรียน การลงหุ้นขยะของนักเรียนเป็นการรู้จักการลงทุนและการออมอีกด้วย

ส่วนการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ยังสามารถนำความรู้เรื่องการเก็บขยะ แยกขยะที่มีคุณภาพไปขายเป็นรายได้หลังจากที่เมื่อก่อนไม่เคยได้ทำมาก่อน(เพราะพ่อแม่มีฐานะดี) จึงไม่เห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ แต่เมื่อผ่านการเรียนไปแล้วนักเรียนนำกลับไปใช้ที่บ้าน ในชุมชน อย่างที่ผ่านมามีนักเรียนไปร่วมรณรงค์เรื่องขยะในชุมชน ร่วมรณรงค์ใช้ขวดใหญ่ 2009 ที่ตัวอำเภอนาทวี ในงานการแข่งขันกีฬานักเรียนอำเภอนาทวี และนำความกล้าหาญความกล้าแสดงออกและความเป็นผู้นำ ลงสมัครประธานนักเรียน รวม 3 ทีม มีการหาเสียงอย่างสนุกสนาน สร้างกลุ่มพลังมวลชนของแต่ละทีมได้อย่างชัดเจน ขอมรับผลการเลือกตั้งอย่างนักประชาธิปไตยและสำคัญยังช่วยกันทำงานทุกทีมอีกด้วย

7. แลกเปลี่ยนรู้ เพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนและผู้ปกครอง

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปผลสิ่งที่เกิดขึ้น จริงๆแล้วครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันตลอดเวลาในที่ประชุมระดับประถมศึกษาทุกเที่ยงวันอังคาร ฝ่ายประถมประชุมกันแลกเปลี่ยนข้อมูลสิ่งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กทั้งเรื่องทั่วไปและเรื่องปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้นในการเรียนบูรณาการ เช่นตอนแรกๆครูไม่ค่อยเข้าใจต้องหาพี่เลี้ยงช่วยชี้แนะช่วยสอนก่อน เด็กเล็กจะทำงานได้ไม่เหมือนพี่ๆ ต้องค่อยแนะนำและให้กำลังใจจนครูอยู่ตลอดเวลาจนครูสามารถนำความรู้ไปจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเวทีครูเพื่อถอดบทเรียนซึ่งได้นำเสนอไปใน ข้อที่ 5. ถอดบทเรียนจากการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เห็นกระบวนการขั้นตอนวิธีการ การดำเนินการ ผลการดำเนินการ ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียนโดยการทำงานแยกออกชัดเจนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันคือ ครูกับครู ครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง ครูกับกลุ่มสาระ โดยมีทีมจากสกว.คอยให้คำแนะนำในการแลกเปลี่ยนความคิดและข้อมูลที่เกิดขึ้น โดยการจัดเวทีของครูในการแลกเปลี่ยน เวทีของผู้ปกครอง เวทีของกลุ่มสาระ และของนักเรียนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

8. สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของโรงเรียน

เมื่อเดือนสิงหาคม ทางฝ่ายประถมได้มีการสังเคราะห์การจัดการกระบวนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้วิธี “การจัดการความรู้” ซึ่งทางโรงเรียนได้ร่วมกับวิทยากรจากโครงการ TopSTAR จัดการเรียนรู้ให้ครูในเรื่อง การจัดทำ Best Practist การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและถอดความรู้ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 ต่อจากนั้นครูในระดับประถมได้มีการร่วมสังเคราะห์จำนวน 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งได้มีการสังเคราะห์เพียง 3 ประเด็น รวม 3 ครั้ง ได้ครบ 8 แก่นซึ่งเป็นการสังเคราะห์ผ่านเรื่องเล่าที่ครูทำแล้วประสบความสำเร็จ (Story Telling) โดยให้ทีมวิจัยทำการสอนในระดับประถมศึกษาได้เล่าเรื่องราวต่างๆ มีการบันทึกวีดิทัศน์ และจัดทำเป็นรูปเล่มเป็นหลักการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนศรีนครินทร์วิทยานุเคราะห์ มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

บันทึกการจัดการความรู้ระบบ เรียนรู้บูรณาการชีวิต

KV 1. การวิเคราะห์หลักสูตรและการศึกษาการจัดทำหลักสูตรการบูรณาการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนให้มากที่สุด

ผู้ให้ความช่วยเหลือ(พี่เลี้ยง) นายธีรวัฒน์ ทองเสนอ

ผู้สังเกตและบันทึก นายมานิตย์ ทองแก้ว

เรื่องเล่า	ขุมปัญญา	แก่นความรู้
ครูณิศรา : ได้มีการจัดบูรณาการป.5-ป.6 ครั้งแรก เลขยอมรับว่าเป็นอะไรที่ยากมากเลยตั้งคำถามว่า “ทำไมจึงต้องบูรณาการ?” ผู้บริหารจึงได้เชิญ อ.ชาตรีมาแนะนำเมื่อทำแล้วผลออกมาดีมาก ซึ่งศึกษาต้องดูบริบทของพื้นที่เก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้พร้อมให้มากที่สุดโดย อ.ชาตรี จะมีการยกตัวอย่างการสอนแบบบูรณาการเช่นการเก็บขยะครูเองต้องเก็บให้เด็กเห็นก่อนแล้วเด็กจะถามเองว่าครูเก็บทำไม? เมื่อทำบูรณาการครูเองก็ได้ความรู้จากการสอน ธรรมชาติของเด็กและรู้สึกอบอุ่นเมื่อมีปัญหาที่ร่วมแก้ปัญหาไปพร้อมกับเด็กเกิดเป็นความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กกับครู ครูพนิดา : ทางโรงเรียนได้เชิญ อ.ชาตรีมาแนะนำในการบูรณาการได้มีการแยกกลุ่มสาระวิชาที่นำมาบูรณาการยกตัวอย่างเช่น สาระชุมชนเช่นการรำมโนราห์ การทำเครื่องจักรสาน โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเรียนเองเลือกเรื่องที่สนใจจะเรียนเอง ครูได้มีการพูดคุยปรึกษากับเพื่อนครูในโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการสอนและมีการเชื่อมโยงกับชุมชนด้วย ครูได้สังเกตว่านักเรียนมีแนวความคิดใหม่ ๆ มีการยอมรับความคิดเห็นกันทำให้เรียนไปด้วยความสุขทั้งครูและนักเรียน ครูณิศรา : ในตอนแรกครูเองก็ไม่เข้าใจในการเรียนการสอนแบบบูรณาการแต่เมื่อหลังจากได้คุยกับเพื่อนครูได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยการเรียนการสอน	- เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ - ศึกษาบริบทของชุมชน/นักเรียน - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับครูและครูกับนักเรียน - เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ - ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวิเคราะห์หลักสูตร - ศึกษา/ฝึกทำหลักสูตรบูรณาการแบบผู้เรียนและชุมชนมีส่วนร่วม - ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - นำเอาแนวคิดที่ตรงกับ	- แลกเปลี่ยนเรียนรู้เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการ - เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการ - ศึกษา/ฝึกปฏิบัติการทำหลักสูตรบูรณาการ - สืบค้น/ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ประจำสาระวิชาและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง - สอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษา - ศึกษาข้อมูลของชุมชน - จัดทำหลักสูตร